

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 17 kwietnia 2025 r.

DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.23

DECYZJA

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej k.p.a., po rozpatrzeniu odwołań: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] z 14 czerwca 2024 r. oraz Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot z 25 czerwca 2024 r. od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z 27 maja 2024 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.33, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa drogi krajowej nr 25 na odcinku Konin-Kokanin, według wariantu W5”,

1. uchyla pkt I.2.1 decyzji w brzmieniu:

„Zaplecza budowy, bazy materiałowo-sprzętowe oraz place i miejsca postojowe pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, w tym miejsca gromadzenia odpadów:

- a) utwardzić;
- b) wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew;
- c) zlokalizować na terenach o niskich walorach szaty roślinnej poza obszarami chronionymi;
- d) zlokalizować w odległości co najmniej 100 m od terenów wymagających ochrony przed hałasem;
- e) nie lokalizować:
 - na obszarach podmokłych;
 - na obszarach o płytkim występowaniu zwierciadła wód gruntów;
 - na terenach w obszarze dolin cieków naturalnych;
 - na stanowiskach lub siedliskach cennych i rzadkich gatunków grzybów, roślin i zwierząt;
 - na obszarach leśnych;
 - w bezpośrednim sąsiedztwie – nie bliżej niż 20 m – od zbiorników wodnych, rowów melioracyjnych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Zaplecza budowy, bazy materiałowo-sprzętowe oraz place i miejsca postojowe pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, miejsca magazynowania mas ziemnych, miejsca magazynowania destruktu asfaltowego, w tym miejsca gromadzenia odpadów:

- a) utwardzić;
- b) wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew;
- c) zlokalizować na terenach o niskich walorach szaty roślinnej poza obszarami chronionymi;
- d) zlokalizować w odległości co najmniej 100 m od terenów wymagających ochrony przed hałasem;
- e) nie lokalizować:
 - na obszarach podmokłych;
 - na obszarach o płytkim występowaniu zwierciadła wód gruntów;
 - na terenach w obszarze dolin cieków naturalnych;
 - na stanowiskach lub siedliskach cennych i rzadkich gatunków grzybów, roślin i zwierząt;
 - na obszarach leśnych;
 - w bezpośrednim sąsiedztwie – nie bliżej niż 50 m – od koryt rzek i innych cieków wodnych, brzegów zbiorników wodnych oraz rowów melioracyjnych.”

2. uchyla pkt I.2.2 decyzji w brzmieniu:

„Zaplecza budowy, bazy materiałowo-sprzętowe i miejsca gromadzenia odpadów niebezpiecznych uszczelnić.”

i w tym zakresie orzeka:

Zaplecza budowy, bazy magazynowania materiałów budowlanych, miejsca magazynowania destruktu asfaltowego, miejsca postoju i tankowania pojazdów oraz miejsca magazynowania odpadów należy uszczelnić na przykład poprzez zastosowanie geomembrany lub innych materiałów spełniających analogiczną funkcję. Zaplecza budowy oraz miejsca postoju maszyn i urządzeń wyposażać w sorbenty, maty bądź biopreparaty do neutralizacji i likwidacji ewentualnych wycieków oraz wylewów substancji ropopochodnych.”

3. uchyla pkt I.2.5 decyzji w brzmieniu:

„Wszelkie sypkie materiały gromadzić w wyznaczonych miejscach, w sposób uniemożliwiający ich wymywanie do cieków, rowów melioracyjnych lub systemów odwodnienia.”

i w tym zakresie orzeka:

„Na placu budowy należy ograniczyć pylenie np. poprzez zraszanie wodą terenu w okresach suszy oraz zabezpieczenie pylistych materiałów sypkich przed ich rozwiewaniem np. poprzez przykrycie plandekami wodoodpornymi na uszczelnionym za pomocą np.

geomembrany podłożu. Dodatkowo, materiały sypkie należy transportować wywrotkami wyposażonymi w opony ograniczające pylenie.”

4. uchyla pkt I.2.7 decyzji w brzmieniu:

„Ewentualne tankowanie pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych wykonywać w miejscach utwardzonych i uszczelnionych.”

i w tym zakresie umarza postępowanie organu pierwszej .

5. uchyla pkt I.2.8 decyzji w brzmieniu:

„Teren budowy, w tym zaplecza budowy, bazy materiałowo-sprzętowe oraz place i miejsca postojowe pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych zaopatrzyć w stosowną ilość sorbentów i materiałów absorbujących ewentualne rozlewy substancji mogących zanieczyścić środowisko gruntowo-wodne; wszelkie awaryjne rozlania bezzwłocznie usuwać”.

i w tym zakresie umarza postępowanie organu pierwszej instancji.

6. uchyla pkt I.2.12 decyzji w brzmieniu:

„Wyeliminować z placu budowy maszyny i pojazdy budowlane, które nie dotrzymują określonych dla nich norm emisji hałasu”.

i w tym zakresie umarza postępowanie organu pierwszej instancji.

7. uchyla pkt I.2.18 decyzji w brzmieniu:

„Prace związane z bezpośrednią ingerencją w rzeki: Powę, Czarną Strugę i Bawół prowadzić w terminie od 1 lipca do końca lutego.”

i w tym zakresie orzeka:

„Prace związane z bezpośrednią ingerencją w rzeki: Powę, Czarną Strugę i Bawół oraz cieki wodne Struga Zarzevska i Dopływ z Rychwała należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym (w szczególności ichtiologa i herpetologa), poza okresem tarła ryb i inkubacji ikry, który przypada na okres 1 marca – 31 lipca. Odcinkowe przełożenie rowów oraz cieków prowadzić według następujących zasad:

- a) wykonać nowy odcinek koryta ciek;
- b) włączyć nowopowstały odcinek do naturalnego koryta ciek;
- c) odciąć stary fragment koryta (w pierwszej kolejności od strony górnego odcinka ciek) poprzez zastosowanie przegrody, z jednoczesnym zachowaniem ciągłości przepływu wody w nowopowstałym odcinku koryta ciek;
- d) dokonać lustracji starego odcinka koryta pod kątem występowania w nim zwierząt, a w przypadku ich znalezienia, przenieść je pod nadzorem przyrodniczym do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska (najlepiej do odcinka ciek położonego poniżej fragmentu objętego pracami). Następnie należy stopniowo obniżać poziom lustra wody w starym korycie (przy ciągłym odławianiu zwierząt), a w dalszej kolejności dokonać sprawdzenia dna, celem odłowienia zwierząt, które mogą być zagrzebane w mule. Przed ostateczną likwidacją koryta ponownie skontrolować jego dno i odłowić napotkane w nim osobniki, np. płazów;

- e) zasypanie części przeznaczonej do likwidacji prowadzić jednostronnym frontem roboczym;
- f) ziemię pochodzącą z wykopu nowego koryta wykorzystać do zasypania starego koryta;
- g) w przypadku zastosowania tymczasowego obiegu zastępczego należy przywrócić przepływ wody w starym korycie, powtarzając sposób prowadzenia prac.

W razie stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy w korytach cieków i rowach obecności chronionych gatunków, należy wstrzymać prace do czasu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych. Prace polegające na odcinkowym przełożeniu cieków i rowów nie prowadzących wód w sposób ciągły prowadzić w okresach suchych.”

8. uchyla pkt I.2.19 decyzji w brzmieniu:

„Prace prowadzić w sposób minimalizujący zanieczyszczenie wód płynących spowodowane naruszeniem osadów dennych i zamuleniem.”

i w tym zakresie orzeka:

„Prace prowadzić w sposób minimalizujący zanieczyszczenie wód płynących i stagnujących spowodowane naruszeniem osadów dennych i zamuleniem.”

9. uchyla pkt I.2.31 decyzji w brzmieniu:

„Ewentualne wyburzenia budynków oraz innych obiektów i wycinkę drzew dziuplastych oraz o pierśnicy przekraczającej 150 cm przeprowadzić pod nadzorem chiropterologicznym.”

i w tym zakresie orzeka:

„Ewentualne wyburzenia budynków oraz innych obiektów przeprowadzić pod nadzorem chiropterologicznym, dodatkowo wycinkę drzew dziuplastych oraz o pierśnicy przekraczającej 150 cm, przeprowadzić pod nadzorem chiropterologicznym i entomologicznym. Wskazane powyżej drzewa mają być skontrolowane przez chiropterologa i entomologa najwcześniej 3 dni przed wycinką, pod kątem występowania stanowisk nietoperzy oraz chronionych gatunków bezkręgowców. W przypadku stwierdzenia ich występowania nadzór przyrodniczy wskaże dalsze sposoby postępowania mające na celu zabezpieczenie wyżej wskazanych stanowisk i gatunków.”

10. uchyla pkt I.2.35 decyzji w brzmieniu:

„Na etapie prowadzenia prac ziemnych codziennie przed rozpoczęciem prac kontrolować wykopy oraz zastoiska wody, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne, odpowiednie dla danego gatunku miejsce, położone poza zasięgiem oddziaływania prac. Taką samą kontrolę przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów lub zastoisk wody.”

i w tym zakresie orzeka:

„Na etapie prowadzenia prac ziemnych codziennie przed rozpoczęciem prac, w porozumieniu z nadzorem przyrodniczym w postaci specjalisty herpetologa należy kontrolować wykopy oraz zastoiska wody, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie

przenosić w bezpieczne, odpowiednie dla danego gatunku miejsce, położone poza zasięgiem oddziaływania prac. Taką samą kontrolę przeprowadzić bezpośrednio przed zasypywaniem wykopów lub zastoisk wody.”

11. uchyla pkt I.2.37 decyzji w brzmieniu:

„Prowadzić nadzór przyrodniczy, obejmujący: nadzór nad realizacją warunków określonych w pkt. 2 ppkt: 1 lit. b) i lit. e), 16, 18, 19, 25-28, 36, 38 oraz w pkt. 3 ppkt.: 7, 12-15, 17-19 wskazanie miejsc porośniętych przez rośliny inwazyjne, z których humus nie będzie mógł być ponownie użyty; kontrolę terenu przed rozpoczęciem poszczególnych etapów prac pod kątem występowania gatunków chronionych; identyfikację zagrożeń dla tych gatunków w wyniku realizacji planowanych prac oraz podejmowanie na bieżąco działań zapobiegających tym zagrożeniom, w szczególności poprzez modyfikację sposobu prowadzenia prac, dostosowanie terminów prowadzenia prac, stosowanie tymczasowych płotków herpetologicznych, przenoszenie stanowisk gatunków chronionych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Wszelkie prace związane z realizacją inwestycji (w szczególności objęte warunkami określonymi w rozdz. I pkt. 2 ppkt: 1 lit. b) i lit. e), 16-19, 25-28, 31, 35, 36, 38 oraz w pkt. 3 ppkt.: 7, 12-15, 17-19) prowadzić pod stałym nadzorem przyrodniczym. Nadzór ten powinien składać się ze specjalistów posiadających wiedzę praktyczną z następujących dziedzin: herpetologii, teriologii, ornitologii, botaniki, ichtiologii, entomologii, chiropterologii, posiadających doświadczenie w prowadzeniu prac terenowych i identyfikacji szaty roślinnej oraz gatunków fauny. Skład nadzoru należy każdorazowo dostosowywać do aktualnie prowadzonych prac. Zadaniem nadzoru przyrodniczego będzie m.in. kontrola wpływu prowadzonych prac przygotowawczych i budowlanych na występujące w obszarze inwestycji i na terenach z nim bezpośrednio sąsiadujących gatunki flory i fauny oraz siedliska przyrodnicze. Ponadto nadzór przyrodniczy ma kontrolować teren inwestycji przed rozpoczęciem poszczególnych etapów prac, pod kątem występowania gatunków chronionych oraz identyfikować zagrożenia dla tych gatunków w wyniku realizacji planowanych prac oraz podejmować na bieżąco działania zapobiegające tym zagrożeniom, w szczególności poprzez modyfikację sposobu prowadzenia prac, dostosowanie terminów prowadzenia prac, stosowanie tymczasowych płotków herpetologicznych, przenoszenie stanowisk gatunków chronionych. Ponadto nadzór musi również obejmować nadzorowanie i korygowanie poprawności wykonania działań minimalizujących i kompensujących, w tym nasadzeń, montażu budek lęgowych dla ptaków, budowy zbiorników dla płazów. Nadzór botaniczny zobowiązany jest do skontrolowania miejsca realizacji przedsięwzięcia pod kątem występowania inwazyjnych gatunków roślin. W razie ich stwierdzenia należy w sposób widoczny je oznaczyć oraz podjąć na tym terenie następujące działania mające na celu ich likwidację:

a) humus zdjąć wiosną przed rozpoczęciem kwitnienia;

- b) w przypadku konieczności zdjęcia humusu w innym okresie, przed zdjęciem należy usunąć wszystkie stwierdzone rośliny inwazyjne. Likwidację przeprowadzić metodą lub połączonymi metodami mechanicznej walki z roślinami inwazyjnymi. Zabiegi te należy wykonać, w miarę możliwości przed owocowaniem roślin (do połowy lipca);
- c) zdjęty humus składować oddzielnie, w szczelnych pojemnikach i przekazać do utylizacji lub zdeponować pod powierzchnią gruntu na głębokości wskazanej przez botanika;
- d) całość prac należy prowadzić pod kontrolą i zgodnie z wytycznymi botanika, który zobowiązany jest do wskazania najskuteczniejszej metody likwidacji poszczególnych gatunków roślin inwazyjnych.

12. uchyla pkt I.2.38 decyzji w brzmieniu:

„W sąsiedztwie terenów objętych wycinką zamontować co najmniej 144 budki lęgowe: Typ A – 75 sztuk, Typ B – 45 sztuk, Typ D – 20 sztuk, Typ E – 4 sztuki. Przez okres 10 lat, co 2 lata budki czyścić i konserwować.”

i w tym zakresie orzeka:

„W celu zrekompensowania strat w postaci utraconych miejsc lęgowych dziuplaków, przed dokonaniem wycinki, na obszarach przylegających do terenu wycinki należy umieścić co najmniej 150 budek lęgowych, w następujących ilościach i typach: typ A – 77 sztuk, typ B – 47 sztuk, typ D – 22 sztuki, typ E – 4 sztuki. Budki dla ptaków należy rozwiesić pod nadzorem specjalisty ornitologa w uzgodnieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym. Wszystkie powieszone budki poddawać corocznie, w okresie od 16 października do końca lutego, jednokrotnemu czyszczeniu, niezbędnym naprawom i konserwacji, w tym wymianie na nową w stosunku 1:1 w przypadku zużycia, przez okres 15 lat od dnia ich powieszenia. Budki lęgowe na terenach leśnych zlokalizować w miejscach, gdzie w okresie ich funkcjonowania nie będą dokonywane rębnie mogące wpłynąć na skuteczność kompensacji. W przypadku gdy z przyczyn naturalnych lub nienaturalnych, w tym wynikających ze sposobu gospodarowania drzewostanem, planowanych działań lub inwestycji budka nie będzie mogła zajmować nadal swojej lokalizacji, należy ją przenieść. Nową lokalizację skrzynek ustalić z właściwym miejscowo nadleśnictwem, a przeniesienie wykonać pod nadzorem specjalisty ornitologa.”

13. uchyla pkt I.3.8 decyzji w brzmieniu:

„W systemie odwodnienia planowanego układu drogowego zaprojektować urządzenia redukujące w spływach wód opadowych i roztopowych zawiesinę ogólną, w szczególności studnie wpustowe z osadnikiem, osadniki zawiesin, oraz zbiorniki retencyjne. Urządzenia tak dobrać, aby osiągnąć co najmniej wymagany prognozą stężeń zanieczyszczeń procent redukcji. Osadniki zawiesin zaprojektować bezwzględnie przed każdym zbiornikiem retencyjnym i wyposażyć w odcinające odpływ zamknięcia/zasuwy awaryjne.”

i w tym zakresie orzeka:

„W systemie odwodnienia planowanego układu drogowego zaprojektować urządzenia redukujące w spływach wód opadowych i roztopowych zawiesinę ogólną, w szczególności studnie wpustowe z osadnikiem, osadniki zawieszin, oraz zbiorniki retencyjne. Urządzenia tak dobrać, aby osiągnąć co najmniej wymagany prognozą stężeń zanieczyszczeń procent redukcji. Osadniki zawieszin zaprojektować bezwzględnie przed każdym zbiornikiem retencyjnym i wyposażać w odcinające odpływ zamknięcia/zasuwy awaryjne. Dodatkowo:

- a) zbiorniki retencyjne w sąsiedztwie przejść dla zwierząt należy lokalizować w odległości co najmniej 50 m od zewnętrznych krawędzi przejścia;
- b) zbiorniki należy ogrodzić i zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych;
- c) w celu zabezpieczenia zbiorników przed przedostaniem się do nich płazów, w sposób szczelny, wzdłuż całego ogrodzenia podstawowego zbiorników, pod nadzorem specjalisty herpetologa, zamontować ogrodzenie z prefabrykatów betonowych lub polimerobetonowych, o wysokości min. 50 cm ponad powierzchnią gruntu, górna część konstrukcji winna być wygięta w kierunku terenu otaczającego zbiornik, pod kątem nie mniejszym niż 45° i nie większym niż 90° ;
- d) alternatywnie pod nadzorem herpetologa wykonać dogęszczenie dolnej części ogrodzenia poprzez zastosowanie stalowej siatki ocynkowanej o maksymalnych wymiarach oczek $5\text{ mm} \times 5\text{ mm}$, wysokości minimum 50 cm w części nadziemnej, zagłębionej w gruncie na głębokości minimum 20 cm, z przewieszką w części górnej o długości minimum 10 cm, odchyloną pod kątem $45-90^{\circ}$ w stronę na zewnątrz zbiorników lub wykonać ogrodzenie z jednolitej siatki o zmiennej wielkości oczek, w dolnej części do wysokości minimum 60 cm z oczkami o maksymalnych wymiarach $5\text{ mm} \times 5\text{ mm}$ zagłębionej w gruncie na głębokości minimum 20 cm;
- e) przy łączeniu ogrodzenia zbiornika z właściwym ogrodzeniem ochronnym drogi unikać gwałtownych załamań, jednorazowych odchylenia od osi $>15^{\circ}$;
- f) pas szerokości 50-80 cm przed siatką powinien być pozbawiony roślinności;
- g) w przypadku bramy lub furtki należy trwale przymocować siatkę do ich skrzydeł, tak aby prześwit pomiędzy podłożem i skrzydłem bramy/furtki nie był większy niż 5 mm. Dodatkowo, w przypadku montażu bramy lub furtki nad terenem nieutwardzonym, np. w ciągu drogi serwisowej o nawierzchni innej niż bitumiczna lub z kostki betonowej, na całej szerokości bramy lub furtki należy wykonać nawierzchnię z betonowych płyt chodnikowych;

- h) dopuszcza się rezygnację z zagłębienia siatki w grunt w przypadku, gdy ogrodzenie zbiorników zostanie wykonane na podmurówce (monolitycznej lub systemowej) zagłębionej w grunt na głębokość minimum 20 cm.
- i) ogrodzenie uniemożliwiające dostawanie się płazów do zbiorników należy zamontować bezpośrednio po wybudowaniu zbiorników.”

14. uchyla pkt I.3.13 decyzji w brzmieniu:

„Zaprojektować i zbudować obiekty inżynierskie pełniące funkcję przejść dla zwierząt wymienione w tabeli 4.

Tabela 4”

Lp.	Lokalizacja względem kilometrażu drogi z dokładnością ± 20 metrów	Oznaczenie obiektu	Informacja o obiekcie	Parametry przejścia dla zwierząt (stref dostępnych dla zwierząt)
1	0+214	MGP 01, PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych z rz. Powa	Szerokość – min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość – min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
2	6+312	WGP-04.1, PZDsz	Przejście dolne dla zwierząt średnich zespolone z rowem/ciekiem okresowym	Szerokość – min. 3 m po obu stronach cieku, wysokość – min. 3,5 m od półki do spodu konstrukcji
3	9+700	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ciekiem okresowym	Szerokość – min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość – min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
4	18+273	WGP 13, PZDsz	Przejście dolne dla zwierząt średnich zespolone z rowem/ciekiem okresowym	Szerokość – min. 3 m po obu stronach cieku; wysokość – min. 3,5 m. od półki do spodu konstrukcji

5	18+975	PZDm	Przejście dolne dla zwierząt małych – szlak migracji płazów	Szerokość – min. 2 m.; wysokość – min. 1,5 m; współczynnik ciasnoty $\geq 0,07$
6	19+716	MGP 14, PZDsz	Przejście dolne dla zwierząt średnich zespolone z rz. Czarna Struga	Szerokość – min. 3 m po obu stronach cieku; wysokość – min. 3,5 m
7	19+860	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ciekiem okresowym	Szerokość – min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość – min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
8	20+702	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ciekiem okresowym	Szerokość – min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość – min 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
9	23+401	PZ 17, PZGd	Przejście górne dla dużych zwierząt (las)	Minimum 40 m szerokości
10	25+482	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ciekiem okresowym	Szerokość – min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość – min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
11	32+195	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rz. Bawół	Szerokość – min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość – min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
12	39+384	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt	Szerokość – min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość –

			małych zespolone z rz. Dopływ z Helenowa	min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
--	--	--	---	---

i w tym zakresie orzeka:

„Zaprojektować i zbudować obiekty inżynierskie pełniące funkcję przejść dla zwierząt wymienione w tabeli 4.

Tabela 4”

Lp.	Lokalizacja względem kilometrażu drogi z dokładnością ± 20 metrów	Oznaczenie obiektu	Informacja o obiekcie	Parametry przejścia dla zwierząt (stref dostępnych dla zwierząt)
1	0+214	MGP 01, PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rz. Powa	szerokość - min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość - min. 1,5m od półki do spodu konstrukcji
2	6+312	WGP-04.1, PZDdz	Przejście dolne dla zwierząt dużych zespolone z rowem/ ciekim okresowym	szerokość - min. 5 m po obu stronach cieku, wysokość - min. 4,5 m od gruntu do spodu konstrukcji
3	8+645	PZDsz	Przejście dolne dla zwierząt średnich zespolone z rowem/ ciekiem okresowym	szerokość - min. 3 m po obu stronach cieku; wysokość - min. 3 m od półki do spodu konstrukcji
4	9+700	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ ciekim okresowym	szerokość - min. 1 m po obu stronach cieku; wysokość - min. 1,5m od półki do spodu konstrukcji
5	10+300	PZDm	Przejście dolne dla zwierząt małych - szlak	szerokość - min. 2 m; wysokość - min. 1,5

			migracji płazów	m, współczynnik ciasnoty $\geq 0,07$
6	12+620	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ ciekim okresowym - szlak migracji płazów	szerokość - min. 0,5 m po obu stronach ciek; wysokość - min. 1 m od półki do spodu konstrukcji
7	16+720	PZDm	Przejście dolne dla zwierząt małych - szlak migracji płazów	szerokość - min. 2 m; wysokość - min. 1,5 m, współczynnik ciasnoty $\geq 0,07$
8	18+273	WGP 13, PZDsz	Przejście dolne dla zwierząt średnich zespolone z rowem/ ciekim okresowym	szerokość - min. 3 m po obu stronach ciek, wysokość - min. 3,5 m od półki do spodu konstrukcji
9	18+975	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ciekim okresowym - szlak migracji płazów	szerokość – 2 x min. 1 m po obu stronach ciek; wysokość - min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
10	19+716	MGP 14, PZDsz	Przejście dolne dla zwierząt średnich zespolone z rz. Czarna Struga	szerokość - min. 3 m po obu stronach ciek, wysokość - min. 3,5 m od półki do spodu konstrukcji,
11	19+860	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ciekim okresowym	szerokość - min. 1 m po obu stronach ciek, wysokość - min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji,
12	20+702	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ ciekim okresowym	szerokość - min. 1 m po obu stronach ciek; wysokość - min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
13	21+020	PZDm	Przejście dolne dla	szerokość - min. 2 m;

			zwierząt małych - szlak migracji płazów	wysokość - min. 1,5 m, współczynnik ciasnoty $\geq 0,07$
14	23+401	PZ 17, PZGd	Przejście górne dla dużych zwierząt (las)	Min. 40 m szerokości, maksymalne nachylenie powierzchni przejścia i nasypów najść 15%, stosunek szerokości do długości przejścia $> 0,8$
15	25+482	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rowem/ ciekim okresowym	szerokość - min. 1 m po obu stronach ciek; wysokość - min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
16	29+340	WGP 22, PZDs	Przejście dolne dla zwierząt średnich w sąsiedztwie linii kolejowej	szerokość (światło poziome) $\geq 2 \times 3$ m, wysokość minimalna (światło pionowe) $\geq 3,5$ m
17	32+195	PZDmz	Przejście dolne dla zwierząt małych zespolone z rz. Bawół	szerokość - min. 1 m po obu stronach ciek; wysokość - min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
18	34+600	PZDsz	Przejście dolne dla średnich zwierząt zespolone z lokalną drogą dojazdową do pól, dopuszczalne utwardzenie w technologii powierzchniowego utrwalenia	Minimalne wymiary strefy (światła) dla zwierząt: szerokość – min. 6 m, wysokość min. 3,5 m
19	39+384	PZDmz	Przejście dolne dla	szerokość - min. 1 m

			zwierząt małych zespolone z rz. Dopływ z Helenowa	po obu stronach cieku; wysokość - min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji
--	--	--	--	--

15. uchyla pkt I.3.14 lit. e decyzji w brzmieniu:

„w przypadku realizacji oświetlenia w rejonie przejścia dla zwierząt dużych, na odcinku 200 m przed i za końcem najść na przejście, zastosować latarnie o wysokości maksymalnie 10 m n.p.t., a oświetlenie ukierunkować wyłącznie na jezdnię poprzez stosowanie opraw kierunkowych uniemożliwiających rozpraszanie światła do tyłu”

i w tym zakresie orzeka:

„w przypadku realizacji oświetlenia w rejonie przejścia dla zwierząt dużych, na odcinku 200 m przed i za końcem najść na przejście:

- zastosować latarnie o wysokości maksymalnie 10 m n.p.t. z wykorzystaniem słupów jednostronnych względem jezdni;
- oświetlenie ukierunkować wyłącznie na jezdnię poprzez stosowanie zamkniętych opraw kierunkowych uniemożliwiających rozpraszanie światła do tyłu
- dopuszcza się stosowanie lamp LED lub lamp niskosodowych, o jak najniższym natężeniu światła i o niskiej wartości promieniowania UV oraz barwie światła zawierającej się w przedziale 2600-3700 K, zalecana <3000 K;
- zastosować równoległe do jezdni (0°) nachylenie opraw w stosunku do powierzchni jezdni w celu ograniczenia efektu olśnienia;
- zastosować oprawy wyposażone w regulowane odbłyśniki, pozwalające na uzyskanie optymalnego rozsyłu światła w kierunku oświetlanej powierzchni (minimalizacja rozsyłu w innych kierunkach).”

16. uchyla pkt I.3.16 decyzji w brzmieniu:

„Na potrzeby przewidywanego oświetlenia drogi stosować oprawy kierunkowe oświetlające jedynie określony obiekt/obszar, bez rozpraszania światła do tyłu.”

i w tym zakresie orzeka:

„Na potrzeby przewidywanego oświetlenia drogi zastosować słupy jednostronne względem jezdni z zamkniętymi oprawami kierunkowymi, uniemożliwiającymi rozpraszanie światła do tyłu. Należy wykorzystać oświetlenie wykonane w technologii LED lub lampy niskosodowe:

- o jak najniższym natężeniu światła i o niskiej wartości promieniowania UV oraz barwie światła zawierającej się w przedziale 2600-3700 K, zalecana <3000 K;
- zastosować równoległe do jezdni (0°) nachylenie opraw w stosunku do powierzchni jezdni w celu ograniczenia efektu olśnienia;

- zastosować oprawy wyposażone w regulowane odbłyśniki, pozwalające na uzyskanie optymalnego rozsyłu światła w kierunku oświetlanej powierzchni (minimalizacja rozsyłu w innych kierunkach).”

17. uchyla pkt I.3.20 decyzji w brzmieniu:

„Na ekranach wykonanych z materiałów przezroczystych zastosować zabezpieczenia wzorami ograniczającymi kolizyjność ptaków lub zastosować inne sposoby minimalizacji, zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy.”

i w tym zakresie orzeka:

„Na ekranach wykonanych z materiałów przezroczystych zastosować oznakowanie w postaci pionowych pasów o szerokości min. 2 cm, umieszczonych w odległości 10 cm od siebie, na całej wysokości i długości zastosowanego ekranu.”

18. uchyla pkt II decyzji w brzmieniu:

„Nakładam następujące obowiązki dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Przeprowadzić monitoring przyrodniczy w następujących terminach i zakresie.

- W 2, 3 i 5 roku od oddania przedsięwzięcia do użytkowania prowadzić monitoring skuteczności i funkcjonalności następujących przejść dla zwierząt (opis zgodny z tabelą 4).
 - MGP 01, PZDmz projektowanego w km 0+214,
 - MGP 14, PZDsz projektowanego w km 19+716
 - PZ 17, PZGd projektowanego w km 23+401,
 - PZDmz projektowanego w km 32+195.
- dla przejścia dla dużych zwierząt i przejścia dla średnich zwierząt wykonać 1 kontrolę w każdym miesiącu trwania monitoringu, obejmującą:
 - identyfikację tropów zwierząt na całej powierzchni przejścia i w bezpośrednim sąsiedztwie (50 m od osi przejścia w każdą stronę) - tropienia zimowe powinny być prowadzone po świeżych opadach śniegu, jeśli wystąpią;
 - identyfikację odchodów i śladów żerowania zwierząt na powierzchni przejścia i w bezpośrednim sąsiedztwie (50 m od osi przejścia w każdą stronę).
- dla przejść dla małych zwierząt w terminach 15.III — 30.IV oraz 15.VII — 30.IX każdego roku monitoringu wykonać 1 kontrolę co 7 dni obejmującą bezpośrednie obserwacje migrujących osobników”.

Opracowanie z wynikami monitoringu, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego roku monitoringu, przesłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym; opracowanie powinno zawierać m.in. opis metod prowadzonych badań, informacje lub analizy dotyczące wykorzystania przejść przez zwierzęta, jak również informacje o błędach wykonawczych

lub konstrukcyjnych przejść i sposobach oraz terminach ich naprawy, a także w razie potrzeby propozycję działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań.”

i w tym zakresie orzeka:

„Nakładam następujące obowiązki dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Przeprowadzić monitoring przyrodniczy w 2, 3 i 5 roku od oddania przedsięwzięcia do użytkowania, w następujących terminach i zakresie:

- a) prowadzić monitoring skuteczności i funkcjonalności następujących przejść dla zwierząt (opis zgodny z tabelą 4).
 - MGP 01, PZDmz projektowanego w km 0+214;
 - WGP-04.1, PZDdz projektowanego w km 6+312;
 - PZDsz, projektowanego w km 8+645;
 - PZDm projektowanego w km 10+300;
 - MGP 14, PZDsz projektowanego w km 19+716;
 - PZ 17, PZGd projektowanego w km 23+401;
 - PZDmz projektowanego w km 32+195;
- b) w przypadku przejść dla małych zwierząt, w terminach 15.III — 30.IV oraz 15.VII — 30.IX każdego roku monitoringu wykonać 1 kontrolę co 7 dni obejmującą bezpośrednie obserwacje migrujących osobników;
- c) monitoring przejść dla zwierząt średnich i dużych należy prowadzić poprzez rejestrację zwierząt przy pomocy automatycznych kamer wideo (tzw. wideopułapek), z uwzględnieniem poniższych wytycznych:
 - w przypadku wideopułapek wykonywać 12 sesji rejestracji obrazu i dźwięku rocznie; każdą sesję prowadzić przez dwa kolejne tygodnie w miesiącu. Przy doborze liczby i rozstawienia kamer należy wziąć pod uwagę szerokość przejścia, zasięg czujnika ruchu, a także zasięg oświetlenia nocą, tak aby zasięgiem objąć całą szerokość przejścia;
 - w przypadku przejścia górnego PZ 17, PZGd km 23+401 należy prowadzić rejestrację tropów zwierząt na pasach z piaskiem. Pasy z piaskiem powinny mieć postać rynien o głębokości 15 cm i szerokości 2,5 m, których dno należy zabezpieczyć folią lub geowłókniną uniemożliwiającą przerastanie roślin, a następnie wypełnić drobnopziarnistym piaskiem (o granulacji do 2 mm), który powinien być wcześniej wypłukany i przesiany, w celu usunięcia większych ziaren. Rynnę należy zlokalizować w środkowej części przejścia, na całej jego szerokości (od krawędzi do krawędzi). Kontrole należy wykonywać dwa razy w miesiącu, przy czym jedna kontrola powinna składać się z dwóch wizyt. Po każdej kontroli wygładzać powierzchnię piasku;
- d) rejestrację zwierząt wideopułapkami oraz rejestrację tropów zwierząt należy uzupełnić

identyfikacją odchodów oraz identyfikacją śladów żerowania, uszkodzeń roślin i innych śladów obecności zwierząt na całej powierzchni przejść oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, tj. w strefach najść;

- e) wyniki monitoringu przejść dla zwierząt powinny zawierać: listę gatunków zwierząt stwierdzonych na przejściu, strukturę gatunkową zwierząt, częstość użytkowania przejścia przez dany gatunek, stałość występowania gatunku na przejściu, a także interpretację otrzymanych wyników;
- f) w okresie marzec – wrzesień, przy udziale specjalisty herpetologa należy skontrolować zasiedlenie przez płazy zbiorników kompensujących wpływ inwestycji na herpetofaunę i stan tych zbiorników.

Opracowanie z wynikami monitoringu, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego roku monitoringu, przesłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym. Opracowanie powinno zawierać m.in. opis metod prowadzenia badań, informacje lub analizy dotyczące wykorzystania przejść przez zwierzęta oraz zbiorników kompensacyjnych przez płazy, jak również informacje o błędach wykonawczych lub konstrukcyjnych przejść i sposobach oraz terminach ich naprawy, a także w razie potrzeby propozycję działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań. Końcowe sprawozdanie z przeprowadzonego monitoringu przejść dla zwierząt oraz zbiorników kompensacyjnych dla płazów, zawierające zbiorcze zestawienie zebranych wyników wraz z ich interpretacją (dotyczącą m.in. zagospodarowania zbiorników, powierzchni przejść i ich otoczenia oraz zaleceń zmian poprawiających skuteczność obiektów) należy przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w terminie trzech miesięcy od zakończenia ostatniego cyklu kontroli w ostatnim okresie monitoringowym, w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym.”

19. uchyla pkt III.9 decyzji w brzmieniu:

„Uszczegółowienia rozpoznania występowania i aktywności zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków kluczowych, dużych i średnich kopytnych oraz płazów wraz z weryfikacją wyznaczonych szlaków migracji”.

i w tym zakresie orzeka:

„Należy:

- a) uszczegółowić rozpoznanie występowania i aktywności zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków kluczowych, dużych i średnich ssaków kopytnych oraz płazów, wraz z weryfikacją wyznaczonych szlaków migracji. W tym celu należy przeprowadzić ponowną inwentaryzację ssaków i płazów, obejmującą prace terenowe w terminach odpowiednich dla poszczególnych gatunków. Na podstawie wyników ponownej inwentaryzacji przyrodniczej należy zweryfikować wnioski dotyczące

adekwatności określonych w decyzji przejść dla zwierząt i innych rozwiązań minimalizujących efekt barierowy planowanej drogi;

- b) przeanalizować możliwość wykonania ok. km 16+500 (prawa strona) zastępczego zbiornika lub zbiorników dla płazów, o łącznej powierzchni ok 900 m², w ramach działania kompensującego likwidację 85% powierzchni zbiornika rozrodczego w km 16+700 (lewa strona drogi, numer identyfikacyjny P49).”

20. uchyla pkt III.10 decyzji w brzmieniu:

„Weryfikacji lokalizacji i parametrów obiektów pełniących funkcje przejść dla zwierząt z uwzględnieniem odpowiedniego sposobu zagospodarowania otoczenia przejść zapewniającego ich funkcjonalność, w szczególności w odniesieniu do projektowanego systemu odwodnienia, lokalizacji i parametrów dróg technicznych i dojazdowych, lokalizacji stałych wygrodzeń ochronno-naprowadzających, mając na względzie najlepsze praktyki w tym zakresie”.

i w tym zakresie orzeka:

„Weryfikacji lokalizacji i parametrów obiektów pełniących funkcje przejść dla zwierząt wraz z uwzględnieniem odpowiedniego sposobu zagospodarowania otoczenia przejść zapewniającego ich funkcjonalność, w szczególności w odniesieniu do zlokalizowanych tras migracji zwierząt, projektowanego systemu odwodnienia, lokalizacji i parametrów dróg technicznych i dojazdowych, lokalizacji stałych wygrodzeń ochronno-naprowadzających, mając na względzie najlepsze praktyki w tym zakresie. Ponadto należy przeanalizować możliwość zwiększenia wymiarów przejścia dla małych zwierząt PZDmz w km 12+620, tak, aby przestrzeń dostępna dla zwierząt miała szerokość - min. 1 m po obu stronach cieku i wysokość - min. 1,5 m od półki do spodu konstrukcji.”

21. uchyla pkt III.12 decyzji w brzmieniu:

„Jednoznacznego określenia skali wycinki drzew i krzewów poza terenami leśnymi i odlesienia gruntów leśnych wraz z określeniem skali nasadzeń minimalizujących wycinkę drzew i krzewów oraz skali i lokalizacji nasadzeń zieleni na przejściach adresowanych nietoperzom.”

i w tym zakresie orzeka:

„Jednoznacznego określenia skali wycinki drzew i krzewów poza terenami leśnymi i odlesienia gruntów leśnych wraz z określeniem skali nasadzeń minimalizujących wycinkę drzew i krzewów oraz skali i lokalizacji nasadzeń zieleni na przejściach wykorzystywanych przez nietoperze, a także ponownego przeanalizowania zakresu niezbędnych działań kompensujących negatywne oddziaływania na awifaunę, w postaci doboru typu i liczby budek lęgowych. W przypadku zwiększenia powierzchni wycinki, należy odpowiednio zwiększyć liczbę budek lęgowych.”

22. w pozostałej części utrzymuje decyzję w mocy.

Uzasadnienie

Decyzją z 27 maja 2024 r. RDOŚ w Poznaniu, po rozpatrzeniu wniosku Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, dalej GDDKiA, z 15 grudnia 2022 r., działając na podstawie art. 71 ust. 1 oraz art. 71 ust. 2 pkt 1 z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), dalej u.o.o.ś., określił środowiskowe uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa drogi krajowej nr 25 na odcinku Konin-Kokanin”.

14 czerwca 2024 r. zbiorowe odwołanie od ww. decyzji wnieśli: [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE], a 25 czerwca 2024 r. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, dalej Stowarzyszenie. Uprawnienie do wniesienia odwołania przez ww. Stowarzyszenie statuuje przepis art. 44 ust. 2 u.o.o.ś.. Pozostałym odwołującym status stron postępowania przysługuje z tytułu posiadania prawa własności do nieruchomości znajdujących się w miejscu realizacji przedsięwzięcia oraz obszarze objętym jego oddziaływaniem. Środki zaskarżenia zostały wniesione z zachowaniem terminu przewidzianego w art. 129 § 2 k.p.a. Decyzja została doręczona stronom poprzez obwieszczenie w trybie art. 49 k.p.a., a termin na wniesienie odwołania upłynął 1 lipca 2024 r.

W stosunku do osób, którym nie przysługuje przymiot strony postępowania w rozpatrywanej sprawie, tj. [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE], GDOŚ decyzją z 25 listopada 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.9, na podstawie art. 138 § 1 pkt 3 k.p.a. umorzył postępowanie odwoławcze.

W odwołaniu z 14 czerwca 2024 r. skarżący wskazali na następujące naruszenia:

- 1) art. 7 i 8 k.p.a. w zw. z art. 62, 66 i 85 ust. 2 pkt 1 u.o.o.ś. oraz w zw. z art. 78 § 1 k.p.a., poprzez niewyjaśnienie pełnego stanu faktycznego i pominięcie słusznego interesu obywateli, bezkrytyczne przyjęcie i zaakceptowanie przedłożonego organowi raportu oraz wariantów przebiegu drogi. Dodatkowo wskazali na błędne ustalenie stanu faktycznego, w szczególności wskazanie przez organ pierwszej instancji w sposób nieprawidłowy oddziaływania inwestycji na środowisko i przeprowadzenie postępowania poprzedzającego wydanie decyzji w sposób jednostronny, bez wnikliwej analizy zgłoszonych zarzutów odwołujących się oraz przeprowadzenie postępowania w sposób wykluczający potrzebę uzupełnienia raportu złożonego przez inwestora;
- 2) art. 108 k.p.a., poprzez nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, pomimo braku przesłanek uzasadniających jego nałożenie; .
- 3) art. 10 k.p.a., poprzez zapewnienie jedynie pozornego udziału stron w postępowaniu poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji i pominięcie zgłoszonych przez nie uwag, bez żadnego uzasadnienia w tym zakresie;

- 4) art. 80 ust. 1 pkt 3 u.o.o.ś. oraz art. 222 k.p.a. w związku z pominięciem przy wydawaniu zaskarżonej decyzji wyników postępowania z udziałem społeczeństwa oraz brakiem odniesienia się w jej uzasadnieniu do uwag dotyczących przebiegu projektowanej drogi przez miejscowość Rychwał oraz nienależyte zbadanie treści pism mieszkańców miejscowości Rychwał, w których zawarto wnioski o zweryfikowanie planowanego przebiegu projektowanej j drogi przez tę miejscowość.

Stowarzyszenie w złożonym odwołaniu z 25 czerwca 2024 r. wskazało na następujące naruszenia:

- 5) art. 66 ust. 1 pkt 2 lit a w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 6a lit e, art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś. oraz art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), dalej u.o.p., poprzez oparcie zaskarżonej decyzji o niezgodne z prawem i stanem faktycznym ustalenia wadliwie sporządzonego raportu w zakresie analizy projektowanej drogi na populację i siedliska wilka, sieć korytarzy ekologicznych dużych ssaków i ochronę łączności ekologicznej w zasięgu występowania, migracji i dyspersji gatunków, a w konsekwencji dopuszczenie do znaczącego oddziaływania barierowego drogi oraz śmiertelności osobników, w szczególności wilka, łosi i płazów (w tym kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej);
- 6) art. 33 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 34 ust. 1 u.o.p., poprzez brak właściwej analizy znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na przedmiot i cele ochrony obszaru Natura 2000 PLH300009 Ostoja Nadwarciańska i w konsekwencji wydanie decyzji, która dopuszcza „ponadnormatywny” wpływ planowanej drogi na populację i siedliska gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony ww. obszaru, integralność tego obszaru i zachowanie spójności sieci Natura 2000;
- 7) art. 61 ust 1 pkt 1 w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 2 lit. a, art. 66 ust. 1 pkt 6a lit. e, art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś. oraz w zw. z art. 7 i 77 § 1 k.p.a., poprzez zaakceptowanie raportu, pomimo iż zawiera braki, uchybienia i błędy merytoryczne, które powodują, że dokument ten nie może stanowić podstawy merytorycznej do wydania prawidłowej decyzji;
- 8) art. 7 w zw. z art. 77 § 1 oraz art. 107 § 3 k.p.a., „poprzez brak dokładnego i wyczerpującego zbadania okoliczności sprawy oraz zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego w sprawie i oparcie rozstrzygnięcia jedynie na wadliwym raporcie, które to rozstrzygnięcie jest sprzeczne ze stanem faktycznym sprawy, co również skutkowało wadliwym uzasadnieniem skarżonej decyzji”; ;
- 9) art. 108 § 1 k.p.a., poprzez nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, ze względu na istnienie interesu społecznego, a także słuszny interes strony, związany z faktem, iż przedsięwzięcia ma strategiczne znaczenie dla rozwoju sieci szybkich połączeń ruchu samochodowego w Polsce, mimo że nie zostały spełnione przesłanki uzasadniające zastosowanie tego trybu.

W świetle podniesionych zarzutów odwołujący domagają się uchylenia zaskarżonej decyzji w całości i przekazania sprawy organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia, a także

uchylenia rygoru natychmiastowej wykonalności oraz wstrzymania, na podstawie art. 86e u.o.o.ś., jej natychmiastowego wykonania z uwagi na wywołanie nieodwracalnych skutków prawnych.

Postanowieniem z 16 kwietnia 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.20, GDOŚ odmówił wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji RDOŚ w Poznaniu z 27 maja 2024 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.

Przed wydaniem niniejszej decyzji, GDOŚ pismami z 6 lutego 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.15 oraz znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.17, na podstawie art. 10 § 1 oraz art. 49 § 1 k.p.a., zawiadomił strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W trakcie wyznaczonego okresu do GDOŚ wpłynęły stanowiska stron, które wniosły już odwołania, wskazujące że:

- 1) zaskarżona decyzja jest rażąco szkodliwa dla mieszkańców wschodniej części miejscowości Rychwał, a jej utrzymanie przyczyni się do nieodwracalnych i trudnych do naprawienia szkód wyrządzonych przyrodzie oraz społeczności lokalnej;
- 2) natężenie ruchu na projektowanym odcinku drogi spowoduje znaczne przekroczenie norm hałasu i zanieczyszczeń powietrza, przez co negatywnie wpłynie na środowisko, zdrowie i warunki życia okolicznych mieszkańców;
- 3) utrzymanie zakwestionowanej decyzji w mocy, przyczyni się do oddalenia terminu realizacji innej planowanej inwestycji pn.: „Struga Zarzevska”, co przełoży się na zniszczenie terenów zalewowych i cennych przyrodniczo, na których bytują żurawie, bobry, czajki, bociany i wiele innych płazów, gadów oraz ptaków. „W przedmiotowej sprawie nie przeprowadzono inwentaryzacji terenowych, które pozwoliłyby na rzetelne rozpoznanie aktualnej liczby chronionych gatunków”.
- 4) poprowadzenie wariantu inwestycyjnego projektowanej drogi w odległości ok. 1 km od starodroża DK25 spowoduje, że mieszkańcy miejscowości Rychwał znajdą się w enklawie pomiędzy tymi drogami. Zdaniem stron analizy alternatywnego przebiegu drogi ujęte w raporcie dotyczące miasta Rychwał są nieracjonalne, niemożliwe do zrealizowania oraz nieuzasadnione ekonomicznie i społecznie. Dodatkowo strony wnioskują o przesunięcie planowanej drogi o 300 m na wschód w Rychwale, poza osiedla i obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową, tj. „za Strugę Zarzevska” na tereny otwarte. Strony podnoszą, że budowa planowanej „obwodnicy DK25” przez miasto i osiedla mieszkalne podzieli Rychwał na pół, gdzie planowane są wyburzenia domów mieszkalnych i budynków gospodarczych – ceny nieruchomości i gruntów objęte od kilkunastu lat miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego stracą na wartości w strefie planowanej inwestycji;
- 5) od 2017 r. była prowadzona korespondencja z inwestorem (zarówno bezpośrednia, jak i za pośrednictwem Burmistrza Gminy i Miasta Rychwał) w zakresie przebiegu planowanej dk 25 przez tereny Gminy Rychwał. Skarżący wskazują, że w trakcie konsultacji społecznych

był omawiany wariant 3 i został on „bezprawnie” przekształcony przez inwestora w wariant 5, który jest obecnie procedowany. Strony podważają argumentację GDDKiA przedstawioną w piśmie z 15 stycznia 2018 r., znak: O.PO.I-1.4110.16.184.2016.hp, w zakresie odrzucenia wariantu 3 oraz podnoszą brak poinformowania ich o odpowiedzi udzielonej Burmistrzowi Gminy i Miasta Rychwał w tym zakresie.

- 6) w raporcie zawarte są niespójności i wzajemne wykluczenia w zakresach:
- VII.14 (wpływ na życie i zdrowie ludzi oraz dobra materialne, str. 405) – główne elementy mogące wpływać na zmiany jakości pobytu i życia ludzi potencjalnych mieszkańców i użytkowników terenów przyległych do planowanej inwestycji będą: emisja zanieczyszczeń powietrza z poruszających się pojazdów oraz podwyższone poziomy hałasu;
 - VII.14.2 (faza eksploatacji – wpływ i zabezpieczenia, str. 407) – przyjęto całkowicie nieracjonalne założenie, iż realizacja inwestycji przyczyni się do polepszenia jakości powietrza na terenach zabudowy mieszkaniowej, przez które obecnie przebiega droga nr 25, a nowoprojektowane odcinki DK25, zostaną wybudowane na terenie otwartym, gdzie jest lepsza wymiana powietrza niż na odcinkach przechodzących przez miejscowości. Nowo projektowany odcinek DK25 przecinający miasto Rychwał, gdzie planowane są wyburzenia domów, naraża ich na utratę zdrowia i komfortu życia;
 - II.3.16 (pozytywne skutki realizacji inwestycji, str. 57-58) – wśród korzyści dla użytkowników dróg ujęto poprawę warunków ekologicznych mieszkańców miejscowości położonych w sąsiedztwie istniejącego korytarza drogi krajowej nr 25. „Nasuwa się pytanie, dlaczego to mieszkańcy wschodnich osiedli Rychwału zostali wykluczeni z tych korzyści, a narażeni na negatywne skutki realizacji inwestycji i wpływ na warunki życia”;
- 7) realizacja planowanej inwestycji będzie się wiązać ze złamaniem konstytucyjnej zasady proporcjonalności, zgodnie z którą podejmowane działania powinny być adekwatne dla osiągnięcia zakładanych celów. Poprowadzenie projektowanej drogi przez miasto Rychwał spowoduje, że będzie się ono wyludniać w szybkim tempie i nie będzie miejscem przyjaznym do życia i pracy;
- 8) organ drugiej instancji winien w sposób wyczerpujący wyjaśnić i rozpatrzyć w sprawie kwestie wskazane przez wszystkich odwołujących, zdaniem stron GDOŚ całkowicie pominął tę istotną kwestię, a zajął się głównie wpływem realizowanej inwestycji na populację zwierząt, wobec czego naruszył art. 8 § 1 k.p.a. Strony wskazują, że GDOŚ wziął pod uwagę jedynie zastrzeżenia organizacji działającej na rzecz ochrony przyrody, tj. Stowarzyszenia, pomijając w całości uwagi skarżących obywateli.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje.

Przedmiotowa inwestycja będzie polegała na rozbudowie drogi krajowej nr 25 na odcinku Konin-Kokanin o długości ok. 42 745 m., stanowi zatem przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 31 rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), dalej r.o.o.ś., tj. autostrady i drogi ekspresowe. Planowane przedsięwzięcie obejmuje swoim zakresem także inne zamierzenia wymienione w r.o.o.ś:

- 1) § 3 ust. 1 pkt 7 w zw. z § 3 ust. 2 pkt 2 r.o.o.ś. – napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110kV inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 6;
- 2) § 3 ust. 1 pkt 62 r.o.o.ś. – drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 u.o.p.;
- 3) § 3 ust. 1 pkt 67 w zw. z § 3 ust. 2 pkt 2 r.o.o.ś. – budowle przeciwpowodziowe, w rozumieniu art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.), dalej p.w., z wyłączeniem przebudowy wałów przeciwpowodziowych polegającej na doszczelnieniu korpusu wałów i ich podłoża w celu ograniczenia możliwości ich rozmycia i przerwania w czasie przechodzenia wód powodziowych, a także regulacja wód; planowane przedsięwzięcie wymagać będzie regulacji wód w obrębie przecięć cieków przez projektowaną drogę.

Wobec powyższego, zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 1 u.o.o.ś., inwestycja ta wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w związku z art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś., obligatoryjnie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 75 ust 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś., organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla dróg będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenie województwa wielkopolskiego, które odpowiada obszarowi podlegającemu właściwości miejscowej RDOŚ w Poznaniu.

Jak wynika z art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 127 ust. 3 u.o.o.ś. GDOŚ pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu k.p.a. w stosunku do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, zatem jest organem właściwym do rozpatrzenia odwołania od decyzji RDOŚ w Poznaniu.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 u.o.o.ś., GDOŚ dokonał oceny zgodności lokalizacji przedmiotowego przedsięwzięcia z ustaleniami obowiązującymi na terenie realizacji

przedsięwzięcia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dalej m.p.z.p. Zgodnie z przywołanym artykułem właściwym organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami m.p.z.p., jeżeli plan ten został uchwalony, przy czym nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej. Z tego też względu ocena ta w analizowanej sprawie dotyczy przedsięwzięć innych niż budowa, rozbudowa i przebudowa dróg publicznych, które zostały objęte wnioskiem GDDKiA z 15 grudnia 2022 r.

W km 6+500 oraz 8+000 drogi dojdzie do kolizji realizowanego przedsięwzięcia z istniejącą napowietrzną linią elektroenergetyczną o napięciu 110 kV, w związku z czym konieczne będzie przebudowanie tej linii. Obszar, w którym dojdzie do kolizji objęty jest uchwałą Nr XLV/325/13 Rady Miejskiej w Rychwale z 30 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał w zakresie wybranych terenów w obrębach Święcia, Franki, Czyżew, Dąbroszyn, Wardeżyn (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2014 r. poz. 665). Z zapisów tego m.p.z.p. wynika, że obszar w którym dojdzie do kolizji mieści się w strefie A24.R określonej jako tereny rolnicze. Zgodnie z § 14 ust. 11 ww. uchwały na całym obszarze planu dopuszcza się modernizację i rozbudowę istniejących sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz budowę nowych z uwzględnieniem zasad zawartych w tym paragrafie.

W km 13+400 drogi dojdzie do kolizji realizowanego przedsięwzięcia z istniejącą napowietrzną linią elektroenergetyczną o napięciu 110 kV, w związku z czym konieczne będzie przebudowanie tej linii. Obszar, w którym dojdzie do kolizji objęty jest uchwałą Nr X/60/03 Rady Miejskiej w Rychwale z 9 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2003 r., Nr 181, poz. 3377, ze zm.) oraz uchwałą Nr XI/90/11 z 18 sierpnia 2011 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał Etap – II (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2011 r., Nr 275, poz. 4398, ze zm.). Z zapisów ww. m.p.z.p. wynika, że obszar w którym dojdzie do kolizji mieści się w strefach: 2RP – uprawy polowe, 107MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, 109RZ – łąki i pastwiska. Zgodnie z § 14 uchwały Nr XI/90/11 z 18 sierpnia 2011 r., sieci infrastruktury technicznej realizowane jako sieci publiczne powinny być prowadzone w liniach rozgraniczających dróg powiatowych, gminnych za zgodą zarządców dróg oraz dróg wewnętrznych, a także przez tereny funkcjonalne przeznaczone pod zabudowę. Plan ustala lokalizację sieci infrastruktury technicznej wzdłuż drogi krajowej nr 25 w Rychwale, na zał. nr 8 w pasach dróg serwisowych KD-L oraz na terenach funkcjonalnych P, U, U/MN, U/RM. Plan ustala lokalizację sieci infrastruktury technicznej wzdłuż drogi krajowej nr 25 w Rychwale, na zał. nr 13 w pasie drogi serwisowej KD-D, na terenach U oraz KP, ZP.

Nie budzi zatem wątpliwości, że wszystkie zamierzenia inwestycyjne, wchodzące w skład przedmiotowego przedsięwzięcia, są zgodne z ustaleniami obowiązujących na tych terenach m.p.z.p.

W toku postępowania Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska dokonał weryfikacji raportu wraz z uzupełnieniami załączonymi do pism GDDKiA z 29 maja 2023 r., 23 czerwca 2023 r., 24 lipca 2023 r., 18 października 2023 r., 30 grudnia 2024 r., znak dla wszystkich pism: O/PO.I-2.5302.6.8.2022.TŻ i wyjaśnieniami zawartymi w piśmie GDDKiA z 16 lutego 2024 r., znak: O/PO.I-2.5302.6.8.2022.TŻ, które wpłynęły w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. W ocenie GDOŚ raport spełnia wymogi wskazane w art. 66 u.o.o.ś. w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie środowiskowych uwarunkowań jego realizacji. Organ odwoławczy dokonał również oceny prawidłowości i skuteczności istotnych warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, wymagań dotyczących ochrony środowiska koniecznych do uwzględnienia w dokumentacji na dalszym etapie procesu inwestycyjnego oraz warunków mających na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko, które zostały określone w decyzji RDOŚ w Poznaniu z 27 maja 2024 r. Warunki określone w punktach: I.2.1, I.2.2, I.2.5, I.2.18, I.2.31, I.2.35, I.2.37, I.2.38, I.3.8, I.3.13, I.3.14 lit. e, I.3.16, I.3.20, II, III.9, III.10, III.12 powyższej decyzji nie wypełniały wymogów określonych w art. 107 § 1 k.p.a. w związku z art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b i c oraz pkt 2 lit. a, b i c u.o.o.ś., z tego też względu zostały one zmodyfikowane i doprecyzowane w postępowaniu odwoławczym.

I. Rodzaj, miejsce realizacji oraz charakterystyka przedsięwzięcia.

RDOŚ w Poznaniu w decyzji z 27 maja 2024 r. oraz w jej załączniku, w prawidłowy sposób przedstawił rodzaj, miejsce realizacji oraz charakterystykę przedsięwzięcia. Organ pierwszej instancji wskazał jakie przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko planowane są do realizacji w ramach analizowanej inwestycji, jak również określił parametry techniczne i technologiczne obiektów budowlanych, instalacji i urządzeń wchodzących w jej zakres, sposób ich eksploatacji, a także rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które będą stosowane podczas realizacji przedsięwzięcia i będą warunkować rodzaj i skalę możliwego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W związku z powyższym GDOŚ utrzymał w mocy omawianą część skarżonej decyzji.

II. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne oraz wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części wód i wyznaczone dla nich cele środowiskowe.

Mając na uwadze charakterystykę przedsięwzięcia, rodzaj i skalę jego oddziaływania, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji może ono oddziaływać negatywnie na środowisko gruntowo-wodne, w szczególności na wody powierzchniowe i podziemne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu

gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), dalej r.p.g.w., planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze:

- JCWP Prosna od Ołoboku do dopływu z Piątka Małego (PLRW600011184933),
- JCWP Czarna Struga do Bawołu (PLRW6000151835659),
- JCWP Struga Zarzevska (PLRW6000151835349),
- JCWP Powa (PLRW60001518352999),
- JCWPd nr 71 (PLGW600071),
- JCWPd nr 81 (PLGW600081).

Dla jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się w obszarze realizowanej inwestycji opracowano karty charakterystyk, z których wynika że status obszaru:

- JCWP Prosna od Ołoboku do dopływu z Piątka Małego (PLRW600011184933) został określony jako silnie zmieniona część wód z uwagi na brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych oraz brak alternatyw dla pełnionych funkcji. Przyczyną zmian hydromorfologicznych są zapory, bariery oraz przegrody (zabudowa poprzeczna), zmiany fizyczne koryta i strefy nadbrzeżnej oraz zabudowa podłużna. Użytkowanie tych wód zostało przeznaczone do energetyki wodnej, ochrony przeciwpowodziowej, rolnictwa – nawadniania oraz do zaopatrzenia przemysłu w wodę. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475), dalej rozporządzenie M.I. z 2021 r., stan JCWP Prosna od Ołoboku do dopływu z Piątka Małego został określony jako umiarkowany potencjał ekologiczny. Wskaźnikami determinującymi powyższy potencjał ekologiczny są: BZT5, azot ogólny, azot azotanowy, makrofity. Jego stan chemiczny jest poniżej dobrego, a wskaźnikami determinującymi są: benzo(a)piren, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten. Stan ogólny wód został określony jako zły, a cel środowiskowy wyznaczono jako umiarkowany potencjał ekologiczny;
- JCWP Czarna Struga do Bawołu (PLRW6000151835659) został określony jako silnie zmieniona część wód, z uwagi na brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych oraz brak alternatyw dla pełnionych funkcji. Przyczyną zmian hydromorfologicznych są zapory, bariery oraz przegrody (zabudowa poprzeczna), zmiany fizyczne koryta i strefy nadbrzeżnej oraz zabudowa podłużna. Użytkowanie tych wód zostało przeznaczone do ochrony przeciwpowodziowej, rolnictwa – nawadniania oraz do akwakultury. Zgodnie z rozporządzeniem M.I. z 2021 r., stan JCWP Czarna Struga do Bawołu został określony jako umiarkowany potencjał ekologiczny. Wskaźnikami

determinującymi powyższy potencjał ekologiczny są: azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V), makrobezkręgowce, ichtiofauna. Jego stan chemiczny jest poniżej dobrego, a wskaźnikami determinującymi są: benzo(a)piren, bromowane difenylotery, rtęć, heptachlor. Stan ogólny wód został określony jako zły, a cel środowiskowy wyznaczono jako umiarkowany potencjał ekologiczny;

- JCWP Struga Zarzevska (PLRW6000151835349) został określony jako naturalna część wód. Zgodnie z rozporządzeniem M.I. z 2021 r., stan ww. JCWP został określony jako umiarkowany potencjał ekologiczny. Wskaźnikami determinującymi powyższy potencjał ekologiczny są: przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), makrobezkręgowce. Jego stan chemiczny jest poniżej dobrego, a wskaźnikami determinującymi są: benzo(a)piren, nikiel. Stan ogólny wód został określony jako zły, a cel środowiskowy wyznaczono jako dobry stan ekologiczny;
- JCWP Powa (PLRW60001518352999) został określony jako silnie zmieniona część wód, z uwagi na brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych oraz brak alternatyw dla pełnionych funkcji. Przyczyną zmian hydromorfologicznych są zapory, bariery oraz przegrody (zabudowa poprzeczna), zmiany fizyczne koryta i strefy nadbrzeżnej oraz zabudowa podłużna. Użytkowanie tych wód zostało przeznaczone do energetyki wodnej, ochrony przeciwpowodziowej, rolnictwa – nawadniania oraz do akwakultury. Zgodnie z rozporządzeniem M.I. z 2021 r., stan JCWP Powa został określony jako umiarkowany potencjał ekologiczny. Wskaźnikami determinującymi powyższy potencjał ekologiczny są: BZT5, azot ogólny, azot azotanowy. Jego stan chemiczny jest poniżej dobrego, a wskaźnikami determinującymi są: benzo(a)piren. Stan ogólny wód został określony jako zły, a cel środowiskowy wyznaczono jako dobry potencjał ekologiczny oraz zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych.

Również dla jednolitych części wód podziemnych znajdujących się w obszarze realizowanej inwestycji opracowano karty charakterystyk, z których wynika że stan obszarów JCWPd nr 71 (PLGW600071) oraz JCWPd nr 81 (PLGW600081) został określony jako dobry stan ogólny wód, przy czym ten stan uwzględnia dobry stan chemiczny i ilościowy. W obu przypadkach ww. JCWPd, są one przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, a ich cele środowiskowe wyznaczono jako dobry stan chemiczny i ilościowy.

Z analizy raportu wynika, że przedmiotowa inwestycja wchodzi także w obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 151 Zbiornik Turek – Konin – Koło. Kolizja realizowanej inwestycji z GZWP nr 151 zachodzi na odcinku km ok. 0+870 – 9+830.

W analizowanym przedsięwzięciu występują kolizje z ciekami naturalnymi, gdzie konieczne będzie przeprowadzenie prac na ciekach:

Rzeka	Przybliżony km przecięcia	Długość robót [m]	Rodzaj robót
Powa	0+214	135	Przebudowa
Czarna Struga	19+716	145	Przebudowa
Bawół	32+195	50	Konserwacja

Etap realizacji przedsięwzięcia będzie wiązał się z jego wpływem na środowisko gruntowo-wodne oraz wody powierzchniowe i podziemne. Na etapie budowy przedsięwzięcia przewiduje się oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne w postaci ryzyka przedostawania się do wód substancji chemicznych, zanieczyszczenia ich materiałami budowlanymi i innymi odpadami, zaburzenia przepływu wody oraz zmianą stosunków wodnych w obrębie wód gruntowych, przy prowadzeniu ewentualnych odwodnień wykopów pod fundamenty, wycieku płynów eksploatacyjnych z maszyn oraz sprzętu budowlanego w wyniku ich awarii. Jako działania mające na celu minimalizację ww. ryzyka przewidziano organizowanie zaplecza budowy (w tym baz materiałowo-sprzętowych) poza terenami znajdującymi się w pobliżu cieków wodnych oraz obszarami o silnie rozwiniętej sieci melioracyjnej. Mając na uwadze rodzaj i charakterystykę planowanych prac budowlanych, a także lokalizację przedsięwzięcia, stwierdzić należy, że oddziaływania na powyższe elementy środowiska gruntowo-wodnego, wód powierzchniowych i podziemnych, jakie wystąpią na etapie budowy przedsięwzięcia, będą miały charakter lokalny, chwilowy i odwracalny. Ponadto nie dojdzie do kumulowania się tych oddziaływań z innymi realizowanymi lub zrealizowanymi przedsięwzięciami w miejscu przeznaczonym pod budowę przedmiotowej inwestycji oraz w obszarze objętym jej oddziaływaniem.

Analiza etapu realizacji przedmiotowej inwestycji i jej wpływu na elementy hydromorfologiczne oraz fizykochemiczne wymienionych we wcześniejszych akapitach JCWP, wykazała, że będzie to minimalne negatywne oddziaływanie. Elementy hydromorfologiczne obejmujące: reżim hydrologiczny (ilość i dynamika przepływu wody), połączenie z częściami wód podziemnych, ciągłość cieku oraz warunki morfologiczne nie są zagrożone, a same oddziaływanie inwestycji na etapie jego realizacji określono jako średnie oddziaływanie negatywne. Warto zaznaczyć, że przeniesienie koryta rzeki nie wpłynie na reżim hydrologiczny, a także na połączenie z częściami wód podziemnych, natomiast zmianie ulegnie geomorfologia, która też nie wpłynie na powyżej wymienione elementy jakości wód. Jeśli chodzi o analizę wpływu etapu budowy przedmiotowej drogi na elementy fizykochemiczne, w których skład wchodzi: temperatura wody, zawiesina ogólna, grupa wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne, grupa wskaźników charakteryzujących zasolenia, zakwaszenie i warunki biogenne, analiza raportu i jego uzupełnień wykazała, że etap realizacji inwestycji ma słabe oddziaływanie negatywne, wobec czego nie przewiduje się znaczących zmian w elementach fizykochemicznych.

Należy jednak zaznaczyć, że zarówno RDOŚ w Poznaniu, jak i GDOŚ, w celu zapewnienia ochrony ww. omawianych elementów jednolitych części wód powierzchniowych zaproponowali działania minimalizujące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na etapie jego budowy. Organ pierwszej instancji nałożył na inwestora stosowne obowiązki w punktach I.2.3-I.2.4, I.2.9, I.2.13-I.2.18, I.2.20-I.2.24 decyzji z 27 maja 2024 r., a organ drugiej instancji zreformował i doprecyzował punkty I.2.1, I.2.2, I.2.5, I.2.19 w sentencji niniejszej decyzji (punkty 1-3 i 8 sentencji niniejszej decyzji).

W związku z celami ochrony ww. omawianych elementów środowiska poprzez zaproponowane działania minimalizujące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na etapie jego budowy, GDOŚ zreformował punkt I.2.1 skarżonej decyzji RDOŚ w Poznaniu (punkt 1 sentencji niniejszej decyzji) poprzez doprecyzowanie, że zaplecza budowy, bazy materiałowo-sprzętowe oraz place i miejsca postojowe pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, miejsca magazynowania mas ziemnych, miejsca magazynowania destruktu asfaltowego, w tym miejsca gromadzenia odpadów należy lokalizować w odległości minimum 50 m od koryt rzek i innych cieków wodnych, brzegów zbiorników wodnych oraz rowów melioracyjnych.

W zreformowanym punkcie I.2.2 skarżonej decyzji RDOŚ w Poznaniu (punkt 2 sentencji niniejszej decyzji), GDOŚ zobowiązał wnioskodawcę do wyposażenia zapleczy budowy, bazy magazynowania materiałów budowlanych, miejsc magazynowania destruktu asfaltowego, miejsc postoju i tankowania pojazdów oraz miejsc magazynowania odpadów w elementy uszczelniające, na przykład geomembrany lub inne materiały spełniające analogiczne funkcje. Dodatkowo GDOŚ wskazał wnioskodawcy, aby ten wyposażył zaplecza budowy oraz miejsca postoju maszyn i urządzeń w sorbenty, maty bądź biopreparaty do neutralizacji i likwidacji ewentualnych wycieków oraz wylewów substancji ropopochodnych. Wszystkie takie działania mają na celu ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnymi zanieczyszczeniami.

Z uwagi na konieczność doprecyzowania punktu I.2.5 skarżonej decyzji RDOŚ w Poznaniu (punkt 3 sentencji niniejszej decyzji), GDOŚ uszczegółowił działania mające za zadanie ograniczenie pylenia, które mogłoby przedostać się do cieków, rowów melioracyjnych lub systemów odwodnienia. Organ drugiej instancji w zreformowanym warunku wskazał, że należy zraszać wodą teren w okresach suszy, zabezpieczać pyliste materiały sypkie przed ich rozwiewaniem np. poprzez przykrycie plandekami wodoodpornymi na uszczelnionym za pomocą np. geomembrany podłożu.

GDOŚ uchylił punkty I.2.7 oraz I.2.8 sentencji decyzji z 27 maja 2024 r. (punkt 4 i 5 sentencji niniejszej decyzji) i umorzył postępowanie organu pierwszej instancji w tych zakresach, ponieważ zawarte w ich treści działania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne, JCWP, JCWPd, należało doprecyzować, uporządkować oraz przenieść do zreformowanego punktu I.2.2 skarżonej decyzji RDOŚ w Poznaniu (punkt 2 sentencji niniejszej decyzji).

Treść warunku zawartego w punkcie I.2.19 (punkt 8 sentencji niniejszej decyzji) została uszczegółowiona. Organ odwoławczy uwzględnił zakres prac i położenie terenu inwestycji w sąsiedztwie wszystkich cieków i zbiorników wodnych, w tym konieczność ochrony zlokalizowanych w obrębie oddziaływania inwestycji zbiorników rozrodczych płazów, jak i cieków pełniących funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych.

Analiza etapu realizacji przedmiotowej inwestycji i jej wpływu na JCWPd znajdujące się w obszarze planowanej drogi wykazała, że stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych nie będzie zagrożony negatywnym oddziaływaniem. Planowane przedsięwzięcie nie będzie wiązało się z poborem wód podziemnych. Natomiast woda przeznaczona do celów technologicznych będzie dostarczana za pomocą beczkowozów lub cystern i będzie używana do zapewnienia optymalnych warunków termiczno-wilgotnościowych betonu..

Należy jednak zaznaczyć, że RDOŚ w Poznaniu oraz GDOŚ w celu zapewnienia ochrony ww. omawianych elementów jednolitych części wód podziemnych, zaproponowali działania minimalizujące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na etapie jego budowy, organ pierwszej instancji nałożył na inwestora stosowne obowiązki w punktach I.2.3-I.2.4, I.2.9, I.2.20, I.2.22 skarżonej decyzji, a organ drugiej instancji zreformował i doprecyzował punkty I.2.1, I.2.2, I.2.5, I.2.19 w sentencji niniejszej decyzji.

Odwadnianie wykopów będzie prowadziło do obniżenia się poziomu wód gruntowych. Ze względu na niewielką skalę i krótki czas trwania odwadniania nie dojdzie jednak do znacznego ani do trwałego obniżenia zwierciadła tych wód. Po zakończeniu odwadniania poziom wód gruntowych w krótkim czasie powróci do poziomów wahań naturalnych. Określenie miejsc, w których zajdzie konieczność odwodnienia wykopów oraz decyzja, jaka zostanie wykorzystana do tego technologia, zostaną podjęte na etapie projektu budowlanego, ponieważ dopiero na tym etapie zostanie szczegółowo rozpoznana hydrogeologia terenu. W punktach: I.2.22, I.2.40, III.5c, III.5d skarżonej decyzji nałożone zostały na inwestora obowiązki minimalizowania oddziaływania przedsięwzięcia wynikającego z prowadzenia odwadniania. Działania te polegają m.in. na: ochronie otwartych wykopów przed ich zalaniem i przedostaniem się do nich zanieczyszczeń; podczyszczeniu zawiesiny ogólnej w przypadku odwadniania bezpośrednio z dna wykopu; konieczności uszczegółowienia jednoznacznych rozwiązań w zakresie metod odwadniania, sposobu zabezpieczenia planowanych do wykonania wykopów oraz sposobu zagospodarowania wód z odwodnienia oraz sposobu posadowienia obiektów inżynierskich wraz z określeniem maksymalnej głębokości wykopów w odniesieniu do położenia zwierciadła wód gruntowych, wskazania konieczności wymiany gruntów bądź ich umocnienia na etapie przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że odwadnianie wykopów nie wpłynie w sposób negatywny na siedliska uzależnione od wód gruntowych, a zastosowane działania minimalizujące zapobiegą przesuszeniu gleb objętych tym oddziaływaniem.

Odwodnienie drogi zostanie realizowane poprzez zapewnienie spadków podłużnych i poprzecznych na jezdniach dróg. Wody zbierane będą do rowów drogowych (spływem

powierzchniowym) lub do ścieków przykrawędziowych i wpustów drogowych, a następnie odprowadzane będą odpowiednim systemem (kanalizacją deszczową oraz otwartymi rowami przydrożnymi nieszczelnymi lub szczelnymi i krytymi) do odbiorników (ziemi – rowów melioracyjnych, rowów przydrożnych i wód – rzeki). Dodatkowo, odwodnienie drogi może wprowadzać do odbiorników znaczne ilości wody, co może przekładać się na okresowe zwiększanie stanu wód i ich przepływu.

Z dokumentacji zawartej w Informatorze PSH – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce (Mikołajków J., Sadurski A. i in. – Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, 2017 r.), wynika, że GZWP nr 151 jest typem zbiornika porowoszczelinowego, w utworach kredowych. Zasoby dyspozycyjne wynoszą 125 880 m³/dobę. Średnia głębokość ujęć to 90 m. Przeprowadzona analiza raportu wykazała, że największe ryzyko punktowego negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na GZWP nr 151, zarówno jeśli chodzi o jego jakość oraz zasoby, może wystąpić w fazie realizacji inwestycji. Jednak organ pierwszej instancji nałożył stosowne warunki w punktach I.2.3-I.2.4, I.2.9, I.2.20, I.2.22 skarżonej decyzji, a organ drugiej instancji zreformował i doprecyzował punkty I.2.1, I.2.2, I.2.5 skarżonej decyzji, które zniwelują do minimum to zagrożenie. Dodatkowo należy zaznaczyć, że negatywne oddziaływanie realizacji inwestycji na wody podziemne powstające podczas m.in. wykonywania wykopów pod fundamenty dla obiektów mostowych wystąpią jedynie miejscowo i będą posiadać krótkotrwały charakter, tym samym nie zagrażą GZWP nr 151.

Prace na ciekach rzeki Powa, Czarna Struga i Bawół będą obejmowały:

- zmianę linii brzegu w obrębie nowo wybudowanego obiektu inżynierskiego;
- wykonanie nowego koryta rzeki z jednoczesnym zasypaniem starego;
- umocnienie nowego koryta rzeki materiałem naturalnym (np. kamiennym) w obrębie samego obiektu;
- wykonanie odmulenia/konserwacji z jednoczesnym umocnieniem koryta materiałem naturalnym (np. kamiennym).

Ingerencja w koryto cieków będzie polegać na jego przebudowie, obejmującej umocnienie skarp brzegowych lub dna. Ze względu na ograniczony zakres przestrzenny planowanych prac, stwierdzono, że oddziaływanie to będzie miało charakter nieznaczny w kontekście całkowitej długości cieków.

Dla realizowanego przedsięwzięcia nie przewiduje się przekroczenia węglowodorów podczas eksploatacji. Projektowane separatory substancji ropopochodnych mają być zastosowane jedynie dla odbiorników szczególnie wrażliwych, a więc takich cieków jak: rzeka Powa, Czarna struga oraz rzeka Bawół.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu, dalej Dyrektor RZGW WP w Poznaniu, jako organ wyspecjalizowany w zakresie gospodarki wodnej, w tym w szczególności w analizie oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko wodne, postanowieniem z 19 lipca 2023 r., znak: PO.RZŚ.4900.16.2023.AO,

uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia w proponowanym do realizacji wariantcie 5 oraz określił warunki tej realizacji na etapie budowy i eksploatacji. Jego ustalenia wskazały, że z uwagi na brak możliwości dokładnego oszacowania wpływu etapu funkcjonowania inwestycji na wyznaczone cele środowiskowe dla znajdujących się w obszarze inwestycji jednolitych części wód, należy stwierdzić konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś. W związku z powyższym, RDOŚ w Poznaniu w punkcie III decyzji z 27 maja 2024 r. stwierdził taką konieczność. GDOŚ podziela zdanie obydwu organów, że ponowna ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pozwoli w pełni przeanalizować wpływ inwestycji na osiągnięcie celów środowiskowych na etapie eksploatacji dla JCWP oraz JCWPd.

III. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary Natura 2000, chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów oraz krajobraz.

Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie w części zlokalizowane na obszarze objętym Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000, tj. Ostoja Nadwarciańska PLH300009, przecięcie obszaru wystąpi na długości ok. 1 km w km 0+800 – 1+800 planowanej drogi.

Teren objęty inwestycją jest położony w korytarzu ekologicznym – Dolina Warty KPnC-8. Kolizja planowanej drogi z ww. korytarzem ekologicznym zachodzi w ok. km 0+200 – 1+300, km 3+900 – 6+400 oraz km 21+600 – 26+000. Poza ww. korytarzem ekologicznym, występują jeszcze kolizje planowanej drogi z korytarzami ekologicznymi takimi jak: Wzniesienia Konińsko-Tureckie KPd-15C (na północ od miejscowości Rychwał) i Wzniesienia Tureckie-Lasy Kaliskie KPdC-15A (na północ od miejscowości Stawiszyn).

Z uwagi na fakt, że zarzuty Stowarzyszenia ad. 5,6,7,8 pokrywają się z analizą rozdziału III i dotyczą projektowanych przejść dla zwierząt, zachowania drożności korytarzy ekologicznych, a także integralności i spójności obszarów Natura 2000 i oddziaływanie drogi na te obszary, GDOŚ przedstawia w niniejszym rozdziale uzasadnienie reformacji poszczególnych warunków skarżonej decyzji oraz odpowiedź na powyższe uwagi, gdyż poruszane w nich zagadnienia są ze sobą ściśle powiązane.

Organ odwoławczy uzupełnił treść warunku zawartego w punkcie I.2.18 skarżonej decyzji (punkt 7 sentencji niniejszej decyzji) o dwa ciekі występujące w obrębie inwestycji, m.in. ciek Struga Zarzevska, w którym zgodnie z wynikami inwentaryzacji występuje śliz *Barbatula barbatula*. Zmodyfikowany warunek minimalizujący uwzględnia prace na wszystkich ciekach wodnych w sąsiedztwie inwestycji, a co za tym idzie ogranicza możliwość negatywnego oddziaływania na potencjał ekologiczny wskazanych cieków oraz na występujące w nich chronione gatunki fauny. W warunku szczegółowo określono sposób prowadzenia prac polegających na przełożeniu cieków oraz rowów. Ustalony schemat postępowania, w szczególności zapis nakazujący odłowienie i przeniesienie zwierząt bytujących w „starym” korycie ograniczy negatywny wpływ tych prac na faunę cieków. W związku ze stwierdzoną

obecnością kozy *Cobitis taenia*, oraz śliza w ciekach, które odcinkowo mają być przebudowane, wyłączono możliwość prowadzenia tych prac w okresie tarła ryb i inkubacji ikry. Wskazany w warunku termin uwzględnia okres wędrówek, rozrodu i początkowej fazy wychowu potomstwa gatunków zidentyfikowanych w trakcie inwentaryzacji przyrodniczej. Dodatkowo zobowiązano do prowadzenia prac ingerujących w ekosystemy wodne pod nadzorem ichtiologa i herpetologa. Wprowadzono również obowiązek wstrzymania prac, w razie stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy obecności gatunków chronionych i podjęcia odpowiednich działań, które zostały wymienione w omawianym punkcie.

W treści modyfikowanego punktu I.2.31 skarżonej decyzji (punkt 9 sentencji niniejszej decyzji), organ odwoławczy wskazał na konieczność prowadzenia wycinki drzew dziuplastych oraz o pierśnicy przekraczającej 150 cm w obecności specjalisty entomologa jako działanie zapewniające lepszą ochronę możliwych do występowania w terenie planowanych prac budowlanych chrząszczy saproksylofagicznych – związanych z występowaniem martwego drewna, w szczególności dotyczy to pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*. Dodatkowo określono termin, w jakim powinna być przeprowadzona kontrola chiropterologiczna i entomologiczna.

Organ odwoławczy dokonał reformacji punktu I.2.35 skarżonej decyzji (punkt 10 sentencji niniejszej decyzji) ze względu na konieczność jego uszczegółowienia. GDOŚ wskazał na konieczność przeprowadzenia prac zgodnie ze wskazaniem specjalisty herpetologa, jako działanie zapewniające ochronę płazów, w tym przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 SOO Ostoja Nadwarciańska PLH300009.

GDOŚ uszczegółowił treść warunku zawartego w punkcie I.2.37 skarżonej decyzji (punkt 11 sentencji niniejszej decyzji) i wskazał punkty decyzji, których realizacja musi być prowadzona pod nadzorem przyrodniczym. Ponadto wskazano specjalistów, którzy mają wchodzić w skład nadzoru przyrodniczego. Organ drugiej instancji uwzględnił m.in. konieczność wykonywania prac w obrębie cieków wodnych pod nadzorem specjalisty ichtiologa. Sprecyzowano także obowiązki nadzoru botanicznego związane z kontrolą terenu inwestycji pod kątem występowania inwazyjnych gatunków roślin oraz określono sposób postępowania w przypadku stwierdzenia takich gatunków.

Organ drugiej instancji zreformował także punkt I.2.38 skarżonej decyzji (punkt 12 sentencji niniejszej decyzji), ponieważ dane przedstawione przez inwestora w uzupełnieniu na jego wezwanie z 25 października 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.17.2024.MRO.8, określiły ostateczny zakres wycinki – ok. 34,5 ha. Spowodowało to ponowne oszacowanie zakresu niezbędnych działań kompensujących negatywne oddziaływanie na awifaunę, w postaci doboru i liczby budek lęgowych. Dodatkowo organ odwoławczy doprecyzował zakres konserwacji budek lęgowych oraz uwzględnił konieczność wykonania prac w obecności nadzoru przyrodniczego.

GDOŚ uznał za zasadne zreformowanie warunku zawartego w punkcie I.3.8 skarżonej decyzji (punkt 13 sentencji niniejszej decyzji), dotyczącego zbiorników retencyjnych. W celu

zapewnienia zwierzętom swobodnego dostępu do obiektów pełniących funkcję przejść dla zwierząt zobowiązano do zlokalizowania zbiorników retencyjnych w odległości min. 50 m od krawędzi przejść. Wprowadzono także obowiązek ogrodzenia i zabezpieczenia zbiorników przed dostępem osób niepowołanych oraz przed przedostawaniem się do nich płazów. W warunku, GDOŚ określił parametry ogrodzenia, a także sposób jego przymocowania do bramy lub furtki. Istotne jest, aby ogrodzenie na całej długości było szczelne.

Warunek zawarty w punkcie I.3.14 lit. e skarżonej decyzji (punkt 15 sentencji niniejszej decyzji) został doprecyzowany, poprzez wskazanie dodatkowych rozwiązań mających na celu zminimalizowanie skutków zanieczyszczenia środowiska światłem oraz zmniejszenie efektu płoszenia zwierząt w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanych przejść dla zwierząt. Dodatkowo należy zauważyć, że sztuczne źródła światła mogą powodować zakłócenia w funkcjonowaniu chiropterofauny, zaburzać migracje i powodować kolizje nietoperzy podążających za owadami wabionymi przez lampy, z samochodami poruszającymi się po drodze. Z tego też względu GDOŚ uzupełnił wspomniany warunek wpisany w punkcie I.3.14 lit. e skarżonej decyzji, o obowiązek stosowania zamkniętych opraw oświetleniowych oraz określił dopuszczalną barwę światła, co skutecznie zminimalizuje przywabianie owadów, a w konsekwencji również nietoperzy w okolice analizowanej inwestycji.

GDOŚ, analogicznie jak w przypadku punktu I.3.14 lit. e skarżonej decyzji, zmienił warunek zawarty w punkcie I.3.16 skarżonej decyzji (punkt 16 sentencji niniejszej decyzji) poprzez zastosowanie dodatkowych rozwiązań mających na celu zminimalizowanie skutków zanieczyszczenia środowiska światłem oraz zabezpieczenia chiropterofauny na etapie eksploatacji inwestycji. Zalecane rozwiązania w mniejszym stopniu przyciągają owady, a co za tym idzie również ich drapieżniki – nietoperze.

Warunek zawarty w punkcie I.3.20 skarżonej decyzji (punkt 17 sentencji niniejszej decyzji) został zmieniony ze względu na dostosowanie oznakowania przezroczystych ekranów do możliwie jak najlepszych rozwiązań zapobiegających kolizjom ptaków z transparentnymi przeszkodami. Z tego względu doprecyzowano to działanie minimalizujące, zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy i wykorzystywanymi w tym zakresie rozwiązaniami. Zapis ten znalazł odzwierciedlenie w punkcie 17 sentencji niniejszej decyzji.

Punkt II skarżonej decyzji (punkt 18 sentencji niniejszej decyzji), organ odwoławczy zmodyfikował poprzez uzupełnienie listy przejść dla zwierząt, które mają być objęte monitoringiem przyrodniczym na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia, a które na etapie drugiej instancji dodano do listy przejść w tabeli 4. Ponadto, organ odwoławczy doprecyzował sposób i zasady prowadzenia monitoringu. Wskazał na konieczność prowadzenia monitoringu przejść dla zwierząt średnich i dużych z zastosowaniem automatycznych kamer wideo (tzw. wideopułapek), będących skutecznym narzędziem pozwalającym na identyfikację gatunków i określenie ich liczebności w obrębie danego przejścia. Monitoring umożliwi ocenę, czy w sposób wystarczający zminimalizowano efekt barierowy drogi DK25 i czy zaprojektowany system przejść dla zwierząt zapewnia drożność korytarzy ekologicznych i lokalnych szlaków

migracji, a w konsekwencji zachowanie łączności ekologicznej obszarów przecinanych przez trasę przedmiotowej inwestycji. GDOŚ zdecydował również o konieczności skontrolowania zbiorników kompensujących wpływ inwestycji na płazy, w celu zweryfikowania stanu oraz zasiedlenia tych zbiorników przez płazy. Monitoring pozwoli ocenić, czy zbiorniki te zostały zaprojektowane i wykonane w sposób umożliwiający zasiedlenie przez płazy. Zobowiązano inwestora do przedłożenia wyników monitoringu do GDOŚ.

Organ odwoławczy ponownie przeanalizował zakres oddziaływania planowanej inwestycji na zachowanie siedlisk rozrodczych płazów. W tabeli nr 108 w raporcie (str. 282-284, tom H) przedstawiono zakres zniszczeń dla zbiorników rozrodczych. Częściowemu zniszczeniu ulegnie zbiornik o numerze identyfikacyjnym P49, o powierzchni 2222 m², co zostało pominięte w planowanych działaniach kompensujących. Skala zniszczeń, obejmująca około 85% powierzchni omawianego zbiornika, w opinii GDOŚ stanowi negatywne oddziaływanie na siedliska rozrodcze płazów występujących na tym obszarze. Zwracając uwagę na fakt, że na str. 207 raportu wspomniano o tym zbiorniku, jako jednym z najcenniejszych „zbiorników o zróżnicowanych właściwościach ekologicznych”, GDOŚ zdecydował, że konieczne jest przeanalizowanie możliwości wykonania dodatkowego zbiornika lub zbiorników zastępczych dla płazów, oprócz zbiorników wskazanych w punkcie I.3.12 decyzji z 27 maja 2024 r.. W związku z tym, że wybór lokalizacji takich zbiorników i określenie ich wielkości wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz oraz musi być poprzedzone wykonaniem rozpoznania w terenie, zobowiązano inwestora do zbadania tej kwestii na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko (punkt 19 sentencji niniejszej decyzji).

GDOŚ uzupełnił punkt III.10 skarżonej decyzji (punkt 20 sentencji niniejszej decyzji) o obowiązek zweryfikowania, czy możliwe jest nieznaczne zwiększenie wymiarów przejścia PZDmz w km 12+620, aby uzyskać optymalne wymiary dla tego typu obiektów.

Organ odwoławczy zmienił warunek zawarty w punkcie III.12 skarżonej decyzji (punkt 21 sentencji niniejszej decyzji), poprzez wskazanie dodatkowych analiz, koniecznych do przeprowadzenia na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczą one działań kompensujących negatywne oddziaływanie planowanej wycinki na awifaunę. W przypadku zwiększenia zakresu wycinki, konieczne będzie ponowne obliczenie liczby budek lęgowych, które należy zawiesić, aby skompensować straty w postaci utraconych miejsc lęgowych dla ptaków, zwłaszcza tych, które korzystają z budek lęgowych typu A i/lub B.

W trakcie postępowania odwoławczego GDOŚ przeanalizował oddziaływanie planowanej drogi na wszystkie elementy środowiska przyrodniczego. W związku z zarzutami podniesionymi w odwołaniach od kwestionowanej decyzji, w sposób szczególny zbadano wpływ na korytarze migracyjne oraz lokalne szlaki migracji dużych, średnich i małych ssaków oraz płazów (m.in. kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej, które są przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009). W wyniku tej analizy GDOŚ stwierdził, że konieczne jest uzupełnienie danych zgromadzonych na etapie postępowania

pierwszoinstancyjnego. W związku z wątpliwościami dotyczącymi przedstawionej w raporcie analizy oddziaływania planowanej drogi na wilka, GDOŚ pismem z 25 października 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.8, wezwał inwestora do jej uzupełnienia z uwzględnieniem aktualnej dyspersji tego gatunku w Polsce i ponownej oceny oddziaływania inwestycji na jego populację. Ponadto w wezwaniu zobowiązano inwestora do ponownej analizy zaproponowanych działań minimalizujących, w tym liczby i parametrów projektowanych przejść dla zwierząt oraz weryfikacji znaczenia sieci korytarzy ekologicznych oraz regionalnych lokalnych szlaków migracyjnych ssaków. Dodatkowo organ odwoławczy wezwał do sprecyzowania danych dotyczących składu gatunkowego zwierząt uczestniczących w kolizjach drogowych na aktualnym przebiegu drogi DK25, jak również terminów badania śmiertelności zwierząt na drodze.

W odwołaniu od kwestionowanej decyzji podniesiona została kwestia braku właściwej analizy wpływu planowanej drogi na wilka. Na etapie postępowania odwoławczego GDOŚ ponownie przeanalizował możliwe negatywne oddziaływanie DK25 na ten gatunek ssaka, w szczególności w kontekście możliwości wystąpienia efektu barierowego planowanej drogi oraz ryzyka śmiertelności osobników w wyniku kolizji. Ponowną analizę wykonano na podstawie dodatkowych informacji przekazanych przez inwestora w odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 25 października 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.8 i danych bazujących m.in. na najnowszych dostępnych badaniach dotyczących występowania wilka w Polsce, takich jak internetowy Atlas Ssaków Polski (<https://www.iop.krakow.pl>, stan na grudzień 2024 r.) oraz danych zbieranych w ramach projektu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) pn.: „*Pilotażowy monitoring wilka i rysia w Polsce*”, realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (2020). Wskazane powyżej źródła potwierdziły możliwość występowania wilka w zasięgu oddziaływania inwestycji, w rejonie Puszczy Pyzdrskiej. Bazując na wspomnianych danych, jak i na informacjach zawartych w raporcie, GDOŚ dokonał ponownej waloryzacji siedlisk w granicach oddziaływania inwestycji pod kątem znaczenia dla wilka oraz ponownej weryfikacji wariantów projektowanej drogi krajowej DK25 uwzględniającej skalę wpływu na ten gatunek. Należy zaznaczyć, że kwestia analizy wariantowej w kontekście oddziaływania na wilka była także podnoszona w odwołaniu od decyzji. Ponowna analiza zaprezentowanych w raporcie wariantów oraz uzasadnienia wyboru wariantu realizacyjnego wykazała, że przebieg projektowanej drogi w granicach potencjalnych siedlisk wilka jest zbliżony we wszystkich trzech badanych wariantach. Oznacza to, że każdy z wariantów w takim samym stopniu koliduje z potencjalnymi siedliskami wilka, przecinając kompleks leśny w okolicach miejscowości Zbiersk, na odcinku inwestycji od km 22+000 do km 25+500. Biorąc pod uwagę powyższe kwestie, a także przewidywane oddziaływanie przedsięwzięcia na inne elementy środowiska przyrodniczego, jak również wyniki przeprowadzonej analizy wielokryterialnej, organ odwoławczy, podobnie jak RDOŚ w Poznaniu, uznał wariant W5 za najkorzystniejszy pod względem społecznym, technicznym, środowiskowym oraz funkcjonalno-ruchowym.

Odnosząc się do zarzutu przedstawiającego porównanie przedmiotowej drogi do inwestycji związanej z budową DK11, w tym zastosowanych działań minimalizujących, GDOŚ wskazuje, że istnieją istotne różnice w uwarunkowaniach przestrzennych obu obszarów. Przede wszystkim chodzi o poziom lesistości – kluczowy czynnik w migracji wilka, który podczas wędrówek unika obszarów otwartych oraz tych charakteryzujących się wysoką antropopresją. Wyższy poziom lesistości w obszarze przebiegu DK11, wynikający z bliskiej obecności Puszczy Noteckiej oraz lasów nadleśnictw Sarbia i Podanin, bezpośrednio wpływa na zidentyfikowane tam korytarze ekologiczne, co zdaniem GDOŚ ma istotne znaczenie dla rozmieszczenia szlaków migracji dużych i średnich ssaków, w tym także wilka. W przypadku przedmiotowej inwestycji odcinki przebiegające przez tereny zalesione są zdecydowanie krótsze, dlatego porównanie obu dróg w ocenie GDOŚ nie jest zasadne.

Istotnym zagadnieniem podnoszonym przez Stowarzyszenie był zarzut dotyczący drożności szlaków migracyjnych i przecięcia przez DK25 korytarzy ekologicznych: Wzniesienia Tureckie-Lasy Kaliskie KPdC-15A oraz Wzniesienia Konińsko-Tureckie KPdC-15C. W trakcie postępowania odwoławczego przeanalizowano ograniczenia dla migrującej fauny (w szczególności dla średnich i dużych zwierząt) identyfikując miejsca o oddziaływaniu barierowym, czego przykładem może być postępująca zabudowa w miejscowościach sąsiadujących z DK25. Analizowano także oddziaływanie przedmiotowej drogi na ww. korytarze, mając na uwadze zaprojektowane przejścia dla zwierząt. Należy podkreślić, że w ramach działań minimalizujących inwestor zaplanował przejście górne dla zwierząt dużych w km 23+401 (PZGd), w obrębie kompleksu leśnego w granicach korytarza ekologicznego Wzniesienia Tureckie - Lasy Kaliskie KPdC-15A. W opinii GDOŚ, zaproponowane rozwiązanie stanowi wystarczające działanie minimalizujące ryzyko wystąpienia efektu barierowego planowanej drogi na duże ssaki, w tym na wilka. Analizując uwarunkowania przestrzenne tego obszaru, należy zauważyć, że w granicach ww. kompleksu leśnego ok. km 24+500 znajdują się obiekty utrudniające migrację zwierząt, m.in. tartak, restauracja oraz uprawy szkółkarskie, a sam kompleks leśny przylega do obszaru zabudowy zagrodowo-mieszkaniowej. Ponadto warto zauważyć, że prawie na całym odcinku przebiegającym przez ww. kompleks leśny planowana droga DK25 przylega do istniejącej drogi. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę występującą presję antropogeniczną w tym obszarze, należy stwierdzić, że przejście górne dla dużych zwierząt w km 23+401 zlokalizowano prawidłowo, w głębi kompleksu leśnego, na odcinku charakteryzującym się najmniejszą presją. Mając na uwadze wspomniane okoliczności oraz fakt, że ssaki najchętniej wykorzystują górne przejścia do przemieszczania się GDOŚ stwierdza, że budowa przejścia w km 23+401 stanowi adekwatne rozwiązanie, które umożliwi migrację wilka. Omawiane przejście górne umożliwi także migrację innych grup zwierząt, wykorzystujących w tym celu tereny zadrzewione w przestrzeni korytarza ekologicznego Wzniesienia Tureckie - Lasy Kaliskie KPdC-15A.

W odniesieniu do zarzutów Stowarzyszenia dotyczących oddziaływania na populację łosia oraz populację średnich ssaków, w tym ssaków kopytnych, a także możliwości

wystąpienia efektu barierowego projektowanej drogi również w granicach korytarza ekologicznego Wzniesienia Konińsko-Tureckie KPdC-15C, GDOŚ wskazuje, że kwestie te były przedmiotem analiz na etapie postępowania drugoinstancyjnego. Skutkowało to wezwaniem inwestora do przedstawienia dodatkowych informacji w tym zakresie, m.in. ponownej analizy oddziaływania na populację łośia, w tym na długodystansowe i lokalne migracje tego gatunku. Efektem tych analiz było zwiększenie szerokości i wysokości przejścia dla średnich zwierząt w km 6+312, tak, aby dostosować je do potrzeb także dużych ssaków. Wymiary przejścia zaktualizowano w tabeli nr 4 w punkcie 14 sentencji niniejszej decyzji. Zmodyfikowane przejście, czyli dodatkowe przejście dostosowane do parametrów przejścia dla dużych zwierząt (PZDdz), stanowi wystarczające działanie minimalizujące negatywne oddziaływanie na łośia oraz minimalizujące efekt barierowy drogi DK25 w granicach korytarza ekologicznego Wzniesienia Konińsko-Tureckie KPdC-15C. Ponadto obiekt ten umożliwi dyspersję i migrację także innych ssaków kopytnych, których obecność jest możliwa na terenach rolniczych w granicach korytarza ekologicznego Wzniesienia Konińsko-Tureckie KPdC-15C.

Odnosząc się do zarzutu Stowarzyszenia dotyczącego niewłaściwie prowadzonych badań ssaków, GDOŚ wskazuje, że w odpowiedzi na wezwanie z 25 października 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.8, inwestor przedstawił dodatkowe informacje dotyczące metodyki inwentaryzacji teriofauny, na podstawie której określono skład gatunkowy oraz lokalizację najważniejszych ostoj i szlaków migracyjnych. W uzupełnieniu przedłożonym przez inwestora szczególną uwagę zwrócono na uwarunkowania terenowe omawianego obszaru, który został scharakteryzowany jako wylesione tereny rolnicze z zabudową kubaturową, cechujące się niskim potencjałem ekologicznym, co potwierdziły analizy organu odwoławczego. W wyniku kontroli terenowych, bazując na zagospodarowaniu przestrzennym otoczenia inwestycji, słusznie wyodrębniono w raporcie obszary cechujące się podwyższonym potencjałem ekologicznym – o większym znaczeniu dla migrującej fauny. W trakcie postępowania odwoławczego GDOŚ wziął pod uwagę kwestie podniesione w odwołaniach oraz informacje zgromadzone w aktach sprawy i wyniku ich analizy stwierdził, że konieczna jest weryfikacja liczby i parametrów przejść dla zwierząt. W konsekwencji tych analiz GDOŚ uznał, że konieczna jest zmiana parametrów przejścia dla średnich zwierząt (PZDsz) w km 6+312 i dostosowanie go do przejścia dla dużych zwierząt (PZGd). Działania te wynikały z potrzeby zapewnienia możliwości swobodnej dyspersji i lokalnych migracji łośia, jelenia i wilka. Oprócz tego uznano za niezbędne dodanie nowych przejść dostosowanych do potrzeb średnich zwierząt: w km 8+645 (przejście zespolone z ciekim wodnym), w km 29+340 (przejście zespolone z linią kolejową) i w km 34+600 (przejście zespolone z lokalną drogą dojazdową do pól). W związku z tym, że negatywne skutki efektu barierowego mogą dotyczyć także małe zwierzęta, w tym płazy, GDOŚ uznał, że konieczne jest zaplanowanie dodatkowych przejść dla małych zwierząt (PZDm) w pobliżu zidentyfikowanych miejsc rozrodu płazów. Z powyższych względów konieczna była reformacja warunku I.3.13 skarżonej decyzji. Zmianie

uległ też warunek dotyczący realizacji oświetlenia ulicznego w rejonie przejść dla dużych zwierząt (punkt I.3.14 lit. e). W celu zapewnienia bezkolizyjnej migracji zwierząt w obrębie inwestycji, inwestor w ramach prac budowlanych przewiduje również ogrodzenie pasa drogowego oraz dodatkowe ogrodzenie ochronno-naprowadzające, które zostały opisane w rozdziale VII.3.4 raportu (str. 301-302, tom H). W opinii GDOŚ, jest to działanie korzystne, zwłaszcza w obliczu przedstawionych przez inwestora informacji dotyczących wzrostu kolizji ze zwierzętami w tym rejonie, zauważanego na przestrzeni kilku ostatnich lat. Warto zaznaczyć, że na kwestię kolizji zwracano także uwagę w odwołaniu od decyzji. W odpowiedzi na wezwanie GDOŚ, inwestor przedstawił aktualizację danych dotyczących składu gatunkowego zwierząt uczestniczących w kolizjach drogowych zbieranych w ramach monitoringu prowadzonego przez GDDKiA. Wyniki analiz, w tym informacje dotyczące kolizji małych i średnich zwierząt, takich jak sarny i dziki, na odcinku od początku inwestycji, pomiędzy Koninem a miejscowością Rychwał, umożliwiły lepsze poznanie wykorzystania tego obszaru przez zwierzęta. Analiza ta wskazała na konieczność wprowadzenia dodatkowych działań minimalizujących ryzyko kolizji. W związku z tym, w celu zachowania drożności lokalnych szlaków migracji, ponownie zweryfikowano parametry wszystkich przejść dla zwierząt na odcinku km 6+312 do km 18+273, przy uwzględnieniu możliwości technicznych i projektowych, jak i uwarunkowań przestrzennych. Skutkowało to wspomnianą zmianą parametrów przejścia w km 8+645 i dostosowanie go do wymagań średnich zwierząt. Dzięki optymalizacji w zakresie parametrów i ilości przejść dla zwierząt możliwe będzie skuteczne ograniczenie wpływu DK25 na duże i średnie ssaki, w tym oddziaływania barierowego związanego z fragmentacją siedlisk oraz ryzyka śmiertelności osobników w wyniku kolizji. Po wprowadzonych przez GDOŚ w sentencji niniejszej decyzji reformacji warunków określonych w decyzji z 27 maja 2024 r., zarzuty Stowarzyszenia dotyczące wpływu na duże i średnie ssaki, zachowania drożności korytarzy ekologicznych i lokalnych szlaków migracji należy uznać za bezpodstawne.

Odpowiadając na zarzut Stowarzyszenia wskazujący na nieaktualność wyników inwentaryzacji ssaków (przedstawione w raporcie dane dotyczące liczebności fauny pochodzą z lat 2017 oraz 2020/2021), GDOŚ wyjaśnia, że zgodnie z treścią punktu III.9 skarżonej decyzji, zreformowanego w punkcie 19 sentencji niniejszej decyzji, dane te zostaną zaktualizowane na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś. Na tym etapie zostaną zweryfikowane także szlaki migracji ssaków. Biorąc pod uwagę okres, jaki może upłynąć od momentu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu uzyskania zezwolenia związanego z realizacją przedmiotowej inwestycji takie postępowanie jest uzasadnione. Ponadto w ramach ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zweryfikowane zostaną dane dotyczące występowania szlaków migracji płazów, co jest zasadne, biorąc pod uwagę fluktuacje liczebności płazów w poszczególnych latach, wywołane m.in. zmiennymi warunkami środowiskowymi (w tym postępującymi zmianami

klimatycznymi). Zarzuty podniesione w odwołaniu Stowarzyszenia dotyczyły także kwestii źle wykonanej inwentaryzacji herpetofauny, zbyt małej ilości przejść dla płazów oraz niewłaściwej oceny wpływu na tę grupę zwierząt, a w konsekwencji niewłaściwej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska. W trakcie postępowania odwoławczego GDOŚ wezwał pismem z 25 października 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.8, inwestora do przedstawienia szczegółowej metodyki inwentaryzacji herpetofauny. W odpowiedzi na to wezwanie inwestor przedstawił szczegółowy harmonogram prac inwentaryzacyjnych w zakresie występowania i migracji omawianej grupy zwierząt. Wskazane terminy realizacji prac pokrywały się z terminami zalecanymi w koncepcjach monitoringu kumaka nizinnego oraz traszki grzebieniastej. GDOŚ uznał dobór terminów za prawidłowy, ponieważ odpowiadał on kluczowemu okresowi wiosennych migracji tych dwóch gatunków. Warto zauważyć, że inwentaryzacja nie wykazała obecności tych gatunków na obszarze Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska, w obrębie fragmentu przecinanego przez planowaną inwestycję. Natomiast analizy GDOŚ na etapie postępowania odwoławczego oraz informacje przekazane w odpowiedzi na wezwanie wskazały na konieczność zaprojektowania na odcinku drogi w granicach ww. obszaru chronionego dodatkowego przejścia dla małych zwierząt, zespolonego z rzeką Powa (PZDmz 0+216). Również na innych odcinkach projektowanej drogi, w granicach zidentyfikowanych w raporcie tras migracji płazów, inwestor przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości technicznych, w odpowiedzi na wezwanie zaproponował nowe przejścia i przepusty, dostosowane do potrzeb małych zwierząt. Nowe obiekty zlokalizowane są w obrębie stwierdzonych siedlisk lub zbiorników rozrodczych płazów, znajdujących się po obu stronach drogi. Omawiane przejścia zaprojektowano kolejno w km: 8+645 (obiekt pełni także funkcję przejścia dla średnich zwierząt), 10+300, 12+620, 16+720, 21+020 projektowanej drogi. W opinii GDOŚ, przyjęte rozwiązania minimalizujące zapewnią bezkolizyjne migracje i umożliwią dyspersję płazów, w tym przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska przez projektowaną DK25. Z uwagi na rozszerzenie omawianych działań minimalizujących, konieczna była zmiana punktu I.3.13 skarżonej decyzji, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie 14 sentencji niniejszej decyzji. Dodatkowo w celu zwiększenia ochrony dla migrujących płazów zmianie uległy warunki w punktach I.2.18 i I.2.35 skarżonej decyzji (punkt 7 i 10 sentencji niniejszej decyzji), zwracające uwagę na bezpieczeństwo prowadzenia prac budowlanych w obrębie potencjalnych miejsc występowania fauny. Ponadto w związku z likwidacją 85% powierzchni zbiornika rozrodczego w km 16+700, na etapie postępowania odwoławczego GDOŚ zdecydował o konieczności przeanalizowania możliwości skompensowania tej straty poprzez wykonanie dodatkowego zastępczego zbiornika/zbiorników dla płazów.

Dodatkowo GDOŚ przeanalizował oddziaływanie inwestycji także na inne przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska. W trakcie analiz uwzględniono zapisy planu zadań ochronnych, dalej PZO Ostoja Nadwarciańska, ustanowionego zarządzeniem

RDOŚ w Poznaniu z 14 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2014, Poz 1819) zmienionego zarządzeniem RDOŚ w Poznaniu z 19 listopada 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2014, Poz. 6414). Projektowana DK25 przebiega w granicach omawianego obszaru chronionego na długości około 1 km. Odcinek ten, zlokalizowany jest w pobliżu terenów zurbanizowanych, gdzie znajdują się liczne obiekty antropogeniczne, w tym zabudowa mieszkaniowa i przemysłowa, istniejący pas drogowy DK25 oraz węzeł komunikacyjny stanowiący skrzyżowanie z autostradą A2. Teren ten należy uznać za obszar poddany wzrastającej presji antropogenicznej, niemniej ze względu na bliskie położenie rzeki Powa, może on pełnić istotne funkcje przyrodnicze, stwarzając odpowiednie warunki dla migracji zwierząt wymienionych w Standardowym Formularzu Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska (np. bobra europejskiego *Castor fiber* i ryb: kozy pospolitej *Cobitis taenia* czy piskorza *Misgurnus fossilis*). Analiza zgromadzonej dokumentacji, w tym inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby raportu wykazała w buforze inwentaryzacji jedynie kożę w rzece Powa. Nie wykazano obecności innych przedmiotów ochrony (zarówno fauny jak i siedlisk) tego obszaru Natura 2000. Z tego względu nie stwierdzono zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt (i ich siedlisk), będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru.

Należy zauważyć, że przejście dla małych zwierząt zespalone z rzeką Powa (w km 0+214) będzie mogło być wykorzystane przez bobra i wydrę do przemieszczania się wzdłuż rzeki w sytuacji, gdy te gatunki w przyszłości pojawią się na omawianym terenie. Ponadto mając na uwadze możliwość pojawienia się w przyszłości na tym odcinku rzeki Powa, także nocka dużego *Myotis myotis* (również będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska), GDOŚ dokonał reformacji w warunkach zawartych w punktach I.2.31 i I.3.16 skarżonej decyzji (punkt 9 i 16 sentencji niniejszej decyzji). Pomimo planowanego przełożenia istniejącego koryta, rzeka Powa nadal będzie stanowić miejsce umożliwiające migrację fauny stanowiącej przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska. W celu ułatwienia tego procesu zaprojektowano przejście dla małych zwierząt (PZDmz, km 0+214). Dla zapewnienia ochrony tego, jak i innych lokalnych szlaków migracji w obrębie środowisk wodnych, GDOŚ zreformował warunek zawarty w punktach I.2.18 oraz I.2.19 decyzji RDOŚ w Poznaniu, co znalazło odzwierciedlenie w punktach 7 i 8 sentencji niniejszego rozstrzygnięcia. Z tego względu możliwe negatywne oddziaływanie będzie ograniczone do minimum, odwracalne i krótkotrwałe, związane wyłącznie z etapem realizacji inwestycji. W związku z tym, że budowa i funkcjonowanie przedmiotowej inwestycji nie spowoduje znacząco negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska, zarzut Stowarzyszenia w tym względzie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wśród zgłoszonych zarzutów przez społeczeństwo pojawiły się również obawy dotyczące zagrożeń dla wartości przyrodniczych terenów usytuowanych w pobliżu cieku Struga Zarzevska. Teren ten określony został w odwołaniach jako cenny, zarówno pod

względem przyrodniczym, jak i krajobrazowym, z występującymi licznymi stanowiskami chronionych gatunków zwierząt. W odniesieniu do tego zarzutu, w wyniku przeprowadzonych analiz GDOŚ dokonał waloryzacji omawianego obszaru. Inwentaryzacje przyrodnicze przeprowadzone na potrzeby opracowania raportu, ukierunkowane na różne grupy organizmów potwierdziły występowanie na tym terenie gatunków chronionych. W zdecydowanej większości dotyczyło to jednak stwierdzeń stanowisk gatunków znajdujących się poza przyjętym buforem bezpośredniego oddziaływania inwestycji. Były to przede wszystkim miejsca żerowiskowe ptaków drapieżnych, takich jak błotniak stawowy i jastrząb zwyczajny *Astur gentilis*. Dodatkowo w bliskim sąsiedztwie oddziaływania drogi znajdują się dogodne siedliska lęgowe dla ptaków związanych z krajobrazem rolniczym. Prace terenowe potwierdziły występowanie gąsiorka *Lanius collurio*, gatunku wymienionego w załączniku nr 1 Dyrektywy Ptasiej, oraz świergotka łąkowego *Anthus pratensis*. W odległości około 100-150 m od planowanej drogi stwierdzono także obecność czterech zbiorników rozrodczych płazów, w tym ropuchy szarej *Bufo bufo* oraz kompleksu żab zielonych *Rana esculenta complex*. Należy jednak zauważyć, że projekt drogi nie przewiduje bezpośrednich zniszczeń tych siedlisk. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na wskazane stanowiska rozrodcze płazów i ptaków. Na etapie budowy mogą wystąpić oddziaływania pośrednie związane z płoszeniem w wyniku hałasu maszyn budowlanych oraz wzmożoną obecnością ludzi, jednak wskazane zbiorniki rozrodcze płazów pozostaną nienaruszone, w tym okalające je zakrzaczenia i zadrzewienia, które mogą stanowić potencjalne miejsca występowania takich gatunków, jak żuraw *Grus grus*, potrzos *Emberiza schoeniclus* i trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*, wykazanych podczas prac terenowych. W celu ochrony ptaków występujących w sąsiedztwie inwestycji, GDOŚ dokonał reformacji punktów I.2.31 i I.3.20 skarżonej decyzji, co znalazło odzwierciedlenie w punktach 9 i 17 sentencji niniejszej decyzji. Przeprowadzone badania terenowe nie wykazały obecności ssaków, w szczególności gatunków związanych z siedliskami wilgotnymi, takich jak bóbr i wydra *Lutra lutra*. Na podstawie dostępnych materiałów, w tym map dołączonych do raportu oraz danych z serwisu Geoserwis (<https://geoserwis.gdos.gov.pl/>) i narzędzia Google Street View (<https://www.google.pl/maps/>), należy stwierdzić, że omawiany teren znajduje się w krajobrazie zmienionym działalnością człowieka. Wskazuje na to liczna zabudowa zagrodowa miejscowości Głównów, a także okalający miejscowość zmeliorowany teren rolniczy, czego dowodem są rowy melioracyjne oraz wygląd Strugi Zarzewskiej (JCWP: RW6000151835349), będącej przesuszonym, uregulowanym kanałem charakteryzującym się złym stanem wód o silnym zagrożeniu eutrofizacją (dane PGW Wody Polskie). Z powyższych względów należy stwierdzić, że postępowanie odwoławcze nie wykazało, aby przebieg planowanej trasy zagrażał wartościom przyrodniczym w miejscu sąsiadującym z ciekim Struga Zarzevska. Niemniej jednak, w przedmiotowej decyzji uwzględniono potrzeby wynikające przede wszystkim ze stwierdzenia obecności gatunków chronionych w sąsiedztwie buforu inwestycji, w tym częściowo chronionego gatunku ryby – śliz *Barbatula barbatula*. W związku z tym, organ

drugiej instancji dokonał reformacji punktów I.2.18, I.2.19 oraz I.2.37 z sentencji decyzji RDOŚ w Poznaniu (punkty 7, 8 i 11 sentencji niniejszej decyzji). Na etapie postępowania odwoławczego GDOŚ weryfikował materiał dowodowy także w zakresie inwentaryzacji awifauny. W wyniku tej analizy wezwano inwestora do uzupełnienia informacji znajdujących się w raporcie, dotyczących m.in.: danych o gatunkach ptaków przedstawionych na mapach z inwentaryzacji przyrodniczej oraz w tabeli nr 112 raportu (str. 287, tom H), weryfikacji oceny zagrożeń dla par błotniaka stawowego *Circus aeruginosus*, zagęszczenia dudka *Upupa epops*, możliwości obserwacji pomurnika *Tichodroma muraria* i wąsatki *Panurus biarmicus* w buforze oddziaływania inwestycji. Wskazano również na konieczność uzupełniania przez inwestora prognoz dotyczących zniszczenia w wyniku prac wycinkowych drzew pełniących funkcje siedlisk lęgowych. W uzupełnieniu raportu z grudnia 2024 r., inwestor przedstawił na mapie stanowiącej załącznik nr 3, wszystkie zinwentaryzowane gatunki ptaków, wykorzystując skróty ułatwiające ich identyfikację. Wśród zmapowanych gatunków znalazły się te podlegające szczególnej ochronie, m.in. gatunki wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 z późn. zm.). Na tej podstawie oraz przy wykorzystaniu zbiorczych danych przedstawionych w rozdziale VI.3.2.4. raportu (str. 222-234, tom H), możliwe było oszacowanie ogólnego zagęszczenia awifauny i wynikających zagrożeń dla wszystkich ptaków objętych ochroną gatunkową, występujących na terenie realizowanego przedsięwzięcia. Przedstawione przez inwestora uzupełnienie do raportu, pozwoliło na ocenę zagrożeń dla populacji błotniaka stawowego, którego 3-4 stanowiska znajdowały się w kolizji z projektowaną drogą. Na podstawie przedstawionych informacji, GDOŚ stwierdził brak negatywnego oddziaływania na populację błotniaków, co wynikało z potwierdzenia przez inwestora braku ingerencji w siedliska lęgowe gatunku na etapie prac budowlanych. Inwestor wyjaśnił także kwestię obserwacji pomurnika i wąsatki, wskazując na omyłkę pisarską. Dodatkowo, podczas analizy materiału dowodowego, GDOŚ zwrócił uwagę, że zakres wycinki przedstawiony w raporcie dla wariantu realizacyjnego (W5) różni się w dwóch miejscach. W jednym z nich podano powierzchnię 34,5 ha (str. 268, rozdział VII.2.1, tom H raportu), a w drugim 33,5 ha (str. 287, rozdział VII.3.1.4, tom H raportu). Zgodnie z przedstawionym uzupełnieniem inwestora, za ostateczny zakres wycinki przyjęto wartość wskazaną w tym dokumencie, czyli ok. 34,5 ha. Spowodowało to konieczność ponownego oszacowania zakresu niezbędnych działań kompensujących negatywne oddziaływania na awifaunę, poprzez dobór i liczbę budek lęgowych. W związku z tym zreformowany został punkt I.2.38 skarżonej decyzji, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie 12 sentencji niniejszej decyzji. Na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko konieczna będzie weryfikacja liczby poszczególnych typów budek lęgowych, wynikająca z dokładności przedstawionych danych na etapie projektu budowlanego, w tym danych dotyczących wycinki drzew wraz z przedstawieniem jej dokładnego zakresu oraz oszacowania klasy wiekowej usuwanego drzewostanu drzew (punkt 21 sentencji niniejszego rozstrzygnięcia).

Podsumowując, na podstawie analizy całości materiału dowodowego, w tym informacji uzyskanych w toku postępowania odwoławczego, oraz mając na uwadze analizę merytoryczną przedstawioną powyżej, zarzuty skarżących, w tym głównie Stowarzyszenia w zakresie: wpływu planowanej drogi na korytarze migracyjne oraz lokalne szlaki migracji dużych, średnich i małych ssaków oraz płazów; braku właściwej analizy wpływu planowanej drogi na wilka; drożności szlaków migracyjnych i przecięcia przez DK25 korytarzy ekologicznych KPdC-15A oraz KPdC-15C; oddziaływania planowanej drogi na populację łośa oraz populację średnich ssaków, w tym ssaków kopytnych, a także możliwości wystąpienia efektu barierowego projektowanej drogi; niewłaściwie przeprowadzonych badań ssaków; nieaktualności wyników inwentaryzacji ssaków – należy uznać za bezzasadne.

IV. Oddziaływanie w zakresie emisji hałasu, gazów i pyłów do powietrza oraz drgań dynamicznych.

Przedmiotowa inwestycja stanowi przedsięwzięcie, które może negatywnie oddziaływać na środowisko poprzez emitowanie gazów i pyłów do powietrza oraz hałasu do środowiska. Na etapie realizacji inwestycji źródłem powyższych emisji będą pracujące maszyny budowlane oraz sprzęt transportowy. Skala tych oddziaływań będzie jednakże ograniczać się do miejsca realizacji inwestycji oraz terenów bezpośrednio z nim sąsiadujących i będzie wiązała się jedynie z wystąpieniem czasowych i odwracalnych uciążliwości na tych terenach, nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko, w tym na życie i zdrowie ludzi. Oddziaływania w zakresie generowania hałasu, gazów oraz pyłu przez planowane przedsięwzięcie na etapie jego budowy będą dodatkowo ograniczane w związku z nałożonymi przez organ pierwszej instancji warunkami, m.in. w punktach: I.2.5 sentencji decyzji z 27 maja 2024 r. zreformowanym w punkcie 3 sentencji niniejszej decyzji (obowiązek zraszania dróg technologicznych w okresach suszy oraz zabezpieczenia pylistych materiałów sypkich przed ich rozwiewaniem np. poprzez przykrycie plandekami wodoodpornymi; obowiązek transportowania materiałów sypkich wywrotkami wyposażonymi w opony ograniczające pylenie), I.2.11 sentencji decyzji z 27 maja 2024 r. (ograniczenie możliwości wykonywania prac związanych z realizacją przedsięwzięcia oraz ruchem pojazdów dostarczających surowiec i materiały do budowy do pory dnia), I.2.1 sentencji decyzji z 27 maja 2024 r. zreformowanym w punkcie 1 sentencji niniejszej decyzji (zaplecza budowy będą lokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, w odległości nie mniejszej niż 100 m od terenów podlegających ochronie akustycznej).

Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia w zakresie emisji gazów i pyłów do atmosfery na etapie eksploatacji przedsięwzięcia wiąże się z emisją substancji wskutek spalania paliw w silnikach pojazdów poruszających się ruchem kołowym w ramach planowanej drogi. W celu oceny skali i charakteru ww. oddziaływania autorzy raportu dokonali prognozy emisji w zakresie ilościowym i jakościowym w odniesieniu do takich substancji jak: PM_{2,5}, PM₁₀, dwutlenek siarki, tlenki azotu jako NO₂, tlenek węgla, benzen, węglowodory aromatyczne,

węglowodory alifatyczne. Analiza została wykonana z pomocą programu OPERAT FB w celu dokonania oceny w zakresie tego, czy nie zostaną przekroczone dopuszczalne poziomy, przewidziane przez przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16 poz. 87) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 845). Zgodnie z wynikami analizy przedstawionymi w raporcie, w przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów ww. substancji ani w prognozie na rok 2028 (rok planowanego oddania przedsięwzięcia do użytku), ani w prognozie na rok 2038 (dziesięć lat po planowanym oddaniu przedsięwzięcia do użytku). GDOŚ uznał wyjaśnienia w ww. zakresie za miarodajne oraz wiarygodne i w konsekwencji nie sformułował wniosków odmiennych od organu pierwszej instancji w powyższym zakresie.

Najbardziej uciążliwy pod względem emisji hałasu będzie okres funkcjonowania przedsięwzięcia, ze względu na długofalowy charakter ww. oddziaływania, którego źródłem będzie ruch kołowy pojazdów po trasie. Organ pierwszej instancji ustalił na podstawie treści raportu, iż planowane przedsięwzięcie będzie wiązać się z koniecznością zastosowania środków minimalizujących oddziaływanie akustyczne przedsięwzięcia. Ze względu na możliwość wystąpienia przekroczeń standardów jakości środowiska określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., poz. 112) na terenach chronionych akustycznie faktycznie zagospodarowanych, jako działanie minimalizujące wskazano montaż ekranów akustycznych oraz przewidzenie ewentualnej rezerwy pod możliwość podwyższenia o 25% projektowanej wysokości ekranów akustycznych (punkty I.3.1 oraz I.3.2 sentencji skarżonej decyzji RDOŚ w Poznaniu). GDOŚ w wyniku przeanalizowania raportu dla planowanego przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania akustycznego na tereny sąsiadujące stwierdza, że lokalizacja ekranów akustycznych odpowiada miejscom, w których normy w zakresie klimatu akustycznego mogłyby nie być dotrzymane bez zastosowania tych ekranów. W szczególności w skazać w tym miejscu należy, iż ekrany będą usytuowane w ciągu planowanej drogi w miejscach, w których oś drogi przebiega w pobliżu nieruchomości zakwalifikowanych jako tereny podlegające ochronie akustycznej faktycznie zagospodarowane. W związku z powyższym GDOŚ uznaje ustalenia organu pierwszej instancji w powyższym zakresie za prawidłowe.

Ze względu na to, że szczegółowe analizy oraz projekty konstrukcyjne ekranów akustycznych będą wykonane w ramach projektu budowlanego organ pierwszej instancji wskazał na konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś. W ocenie RDOŚ w Poznaniu na tym etapie postępowania konieczna będzie aktualizacja danych przede wszystkim w odniesieniu do ponownej weryfikacji lokalizacji i parametrów (w tym geometrii, położenia, wysokości, długości) ekranów akustycznych z

uwzględnieniem faktycznego zagospodarowania terenu oraz obiektów mających ulec rozbiórce i terenów zajętych pod budowę drogi, a także weryfikacja zakresu analizy porealizacyjnej z zakresu oddziaływania akustycznego (punkt III.4 sentencji decyzji z 27 maja 2024 r.).

Celem dokonania porównania ustaleń zawartych w raporcie, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia, wskazano na konieczność przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływania akustycznego, a także odniesienia otrzymanych wyników do akustycznych standardów jakości środowiska (punkt VI sentencji decyzji z 27 maja 2024 r.).

GDOŚ zaaprobował stanowisko RDOŚ w Poznaniu dotyczące weryfikacji zakresu analizy porealizacyjnej w kwestiach oddziaływania akustycznego przedmiotowego przedsięwzięcia na etapie ponownej oceny oraz obowiązku przeprowadzenia analizy porealizacyjnej.

Przeprowadzona w punkcie II.3.7 (str. 25-29) raportu analiza w zakresie prognoz ruchu drogowego wskazuje na brak dużych różnic między wariantami, jeśli chodzi o średniodobowe natężenie ruchu drogowego w 2028 i 2038 roku. W analizie wyszczególniono odcinki drogi, porę dnia i nocy oraz pojazdy lekkie i ciężkie.

Analiza sprawy wykazała konieczność uchylenia warunku zawartego w punkcie I.2.12 sentencji decyzji RDOŚ w Poznaniu i umorzenia postępowania organu pierwszej instancji w tym zakresie (punkt 6 sentencji niniejszej decyzji). Punkt ten obligował inwestora do wyeliminowania z placu budowy maszyn i pojazdów budowlanych, które nie dotrzymują określonych dla nich norm emisji hałasu. Obowiązek taki wynika wprost z treści § 64 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywanych robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401), który reguluje wytyczne w zakresie utrzymania, stosowania i obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych i nie ma potrzeby jego transpozycji do warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowane przedsięwzięcie wiąże się z emisją wibracji wywołanych wskutek pracy ciężkiego sprzętu budowlanego na etapie realizacji przedsięwzięcia, w szczególności podczas przygotowywania podłoża drogi, formowania nasypów oraz warstw podbudowy drogi i nawierzchni drogowej. Wspomniane oddziaływanie na etapie realizacji przedsięwzięcia będzie krótkoterminowe i chwilowe, ograniczone do miejsca prowadzenia prac.

Warto również zaznaczyć, że realizowana droga ma być wyposażona w nawierzchnię przystosowaną do przenoszenia ruchu ciężkiego (115 kN/oś), co pozwoli ograniczyć powstawanie deformacji i nierówności, a tym samym przyczyni się do zmniejszenia emisji drgań.

V. Postępowanie w sprawie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko raz postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i 10 u.o.o.ś.

Wyniki kontroli decyzji RDOŚ w Poznaniu z 27 maja 2024 r. na etapie postępowania odwoławczego pozwoliły na ustalenie, że organ pierwszej instancji w prawidłowy sposób wypełnił zobowiązanie wynikające z art. 82 ust. 1 pkt 4 u.o.o.ś., zajmując stanowisko w przedmiocie konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania dotyczącego wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i 10 u.o.o.ś. Mając na uwadze lokalizację przedmiotowego przedsięwzięcia, która ma miejsce ok. 170 km od granicy państwa oraz zasięg jego oddziaływania, który ma charakter lokalny, zasadne było uznanie przez organ pierwszej instancji, iż w przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko. GDOŚ przychyliła się do stanowiska organu pierwszej instancji w powyższym zakresie.

W punkcie III skarżonej decyzji, RDOŚ w Poznaniu, stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś., ze względu na brak możliwości przedstawienia na obecnym etapie szczegółowego opisu niektórych elementów planowanego przedsięwzięcia i tym samym zastosowanych środków mających na celu zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z planowanym przedsięwzięciem, w szczególności w odniesieniu do gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony przyrody. Organ pierwszej instancji wskazał, że ponowna ocena uzasadniona jest także okresem, jaki upłynie od momentu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji do czasu uzyskania stosownych zezwoleń związanych z jej realizacją i koniecznością dostosowania rozwiązań do zmiennych uwarunkowań terenowych i środowiskowych.

Na etapie postępowania odwoławczego GDOŚ zgodził się z zakresem ponownej oceny określonej przez organ pierwszej instancji i jednocześnie doprecyzował jej zapisy dotyczące oddziaływania planowanej drogi na środowisko przyrodnicze, co znalazło odzwierciedlenie w punktach 19-21 sentencji niniejszej decyzji. Pełne uzasadnienie zreformowanych punktów znajduje się w rozdziale III niniejszej decyzji (oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary Natura 2000, chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów oraz krajobraz).

VI. Udział społeczeństwa w postępowaniu.

Jak wynika z akt sprawy, RDOŚ w Poznaniu zapewnił społeczeństwu udział w postępowaniu, zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy u.o.o.ś. i na zasadach określonych w rozdziale 2 „Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji” ww. ustawy. Obwieszczeniem z 6 grudnia 2023 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.25, organ pierwszej instancji zawiadomił

społeczeństwo m.in. o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz o możliwości składania uwag i wniosków. Społeczeństwo miało możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w okresie nie krótszym niż 30 dni. W uzasadnieniu decyzji organ zawarł informacje o przeprowadzonym udziale społeczeństwa w postępowaniu, a także odniósł się do wniesionych w toku udziału społeczeństwa uwag i wniosków. W ocenie GDOŚ analiza ta została przeprowadzona w sposób prawidłowy i rzetelny. Działania podjęte przez organ pierwszej instancji w tym zakresie były zgodne z obowiązującymi przepisami oraz należyście uwzględniały zgłoszone uwagi poprzez ustalenie warunków środowiskowych dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w odwołaniach GDOŚ przedstawia poniższe stanowisko.

Ad 1. Zarzut naruszenia art. 7 i 8 k.p.a. w zw. z art. 62, 66 i 85 ust. 2 pkt 1 u.o.o.ś. oraz w zw. z art. 78 § 1 k.p.a., poprzez niewyjaśnienie pełnego stanu faktycznego i pominięcie słusznego interesu obywateli, bezkrytyczne przyjęcie i zaakceptowanie przedłożonego organowi raportu oraz wariantów przebiegu drogi, w ocenie GDOŚ jest bezzasadny. Organ pierwszej instancji w prawidłowy sposób zawarł elementy wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 1 u.o.o.ś. w uzasadnieniu decyzji z 27 maja 2024 r.:

- odniósł się do informacji o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa (na str. 46-48 skarżonej decyzji),
- zawarł informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w raporcie,
- zawarł informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w raporcie dotyczące uzgodnień i opinii organów, o których mowa w art. 77 ust. 1 u.o.o.ś. – uzgodnienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu z postanowienia z 19 lipca 2023 r., znak: PO.RZŚ.4900.16.2023.AO (na str. 29-35 skarżonej decyzji) oraz opinię Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zawartą w pismach z 3 marca 2023 r. i 10 lipca 2023 r., znak: DN-NS.9011.202.2023 (na str. 18-20 skarżonej decyzji),
- wyraził stanowisko, co do braku konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (na str. 48-49 skarżonej decyzji),
- uzasadnił stanowisko, co do konieczności przeprowadzenia ponownej ooś dla analizowanego przedsięwzięcia.

Analiza dokumentacji sprawy jednoznacznie wskazuje, że w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, RDOŚ w Poznaniu dokonał wnikliwego zbadania sprawy, czego dowodem jest kilkukrotne wezwanie inwestora o przedstawienie wyjaśnień do raportu:

- pismem z 6 kwietnia 2023 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.6 – prośba o uzupełnienie informacji dotyczących m.in.: pól elektromagnetycznych, gospodarki wodno-ściekowej i hydrogeologii oraz ochrony wód powierzchniowych, ochrony przed hałasem oraz ochrony przyrody;
- pismem z 7 czerwca 2023 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.9 – prośba o przedłożenie wypisów i wyrysów z m.p.z.p. obejmujących miejsca kolizji drogi z infrastrukturą techniczną oraz braku informacji o kwalifikacji terenów chronionych akustycznie dla gminy Żelazków;
- pismem z 11 lipca 2023 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.16 – prośba o weryfikację działek, na których realizowane będzie przedsięwzięcie;
- pismem z 26 września 2023 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.19 – prośba o ponowne uzupełnienie raportu w zakresie m.in.: pól elektromagnetycznych, gospodarki wodno-ściekowej i hydrogeologii oraz ochrony wód powierzchniowych.

W oparciu o tak skompletowaną dokumentację, RDOŚ w Poznaniu wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z 27 maja 2024 r., w której określił szereg warunków mających na celu zabezpieczenie środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przedmiotowej inwestycji. GDOŚ stwierdza, że organ pierwszej instancji działał zgodnie z zasadą zawartą w art. 77 § 1 k.p.a. – organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

Odnosząc się natomiast do zarzutu bezkrytycznego zaakceptowania przez RDOŚ w Poznaniu przedłożonych mu przez inwestora wariantów realizacji przedmiotowej inwestycji, GDOŚ nie podziela zdania skarżących. Odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w u.o.o.ś. Przesłanki te stanowią:

- niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub naruszenie zamierzoną działalnością przeznaczenia nieruchomości określonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 i 3 u.o.o.ś.);
- brak zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji wariantu innego niż proponowany przez niego jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę (art. 81 ust. 1 u.o.o.ś. w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o zmianie u.o.o.ś.);
- wykazanie znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 u.o.p. (art. 81 ust. 2 u.o.o.ś.);

- wykazanie, że przedsięwzięcie może wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 p.w., o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 ww. ustawy (art. 81 ust. 3 u.o.o.ś. w zw. z art. 545 ust. 1a p.w.).

Powyższe potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 sierpnia 2016 r., sygn. akt: IV SA/Wa 726/16, gdzie podkreślono, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter związany, tzn. organ właściwy do wydania decyzji nie ma swobody działania, a katalog podstaw wydania decyzji negatywnych ma charakter zamknięty.

Nie można jednak wykluczyć zaistnienia w indywidualnym przypadku innych przyczyn odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wynikających wprost z przepisów z prawa powszechnie obowiązującego.

Organ środowiskowy przeprowadza postępowanie przewidziane przepisami u.o.o.ś. i jest zobligowany wydać tę decyzję, jeżeli wnioskodawca spełni wymagania określone przepisami ww. ustawy. Tym samym w postępowaniu poprzedzającym wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ nie wyważa interesów ani różnych stron postępowania, ani interesu podmiotu podejmującego się realizacji przedsięwzięcia z interesem społecznym, czy też słusznym interesem obywateli. Jedyna uznaniowość w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczy wyłącznie określanych w jej treści warunków realizacji przedsięwzięcia. Organ ochrony środowiska, formułując warunki realizacji przedsięwzięcia, stara się jak najlepiej zabezpieczyć interes przyrody i środowiska, w tym zdrowie ludzi. Rzeczą organów nie jest poszukiwanie najlepszych dostępnych rozwiązań lokalizacyjnych czy to środowiskowo czy też społecznie, ale ocena rozwiązań wskazanych w raporcie. Tylko bowiem podmiot podejmujący się realizacji przedsięwzięcia ma wiedzę odnośnie możliwych przebiegów planowanej drogi oraz rozwiązań technicznych, które będą realne i możliwe do wykonania.

Ustosunkowując się na koniec do zarzutu pominięcia słusznego interesu obywateli, GDOŚ się do niego nie przychyła. RDOŚ w Poznaniu, w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu, pismem z 6 grudnia 2023 r. zawiadomił społeczeństwo o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i składania uwag oraz wniosków w tym zakresie. Powyższe zawiadomienie zostało upublicznione w urzędach w dniach:

- Urząd Gminy Stare Miasto – 8 grudnia 2023 r. – 15 stycznia 2024 r.;
- Urząd Gminy i Miasta w Stawiszynie – 13 grudnia 2023 r. – 15 stycznia 2024 r.;
- Urząd Gminy Żelazków – 13 grudnia 2023 r. – 15 stycznia 2024 r.
- RDOŚ w Poznaniu – 14 grudnia 2023 r. – 12 stycznia 2024 r.;
- Urząd Gminy i Miasta Rychwał – 14 grudnia 2023 r. – 12 stycznia 2024 r.

GDOŚ zweryfikował udział społeczeństwa na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego w punkcie VI uzasadnienia niniejszej decyzji i zawarte tam wnioski uznaje za wystarczające.

Ad 2. Odnosząc się do zarzutu dotyczącego zasadności nadania skarżonej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, należy wskazać, że zgodnie z art. 108 § 1 k.p.a., decyzji od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami, bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

W punkcie IX sentencji decyzji z 27 maja 2024 r. RDOŚ w Poznaniu nałożył rygor natychmiastowej wykonalności. Swoje stanowisko w tym zakresie organ pierwszej instancji oparł na postulacie inwestora zawartym we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji. Jak wyjaśnił organ pierwszej instancji, za nadaniem decyzji z 27 maja 2024 r. rygoru natychmiastowej wykonalności przemawia fakt, że rozbudowa aktualnej drogi krajowej nr 25 przyczyni się do stworzenia szybszego i bardziej komfortowego połączenia i poruszania się po drodze, ponieważ nastąpi odciążenie istniejącej drogi krajowej nr 25, a co za tym idzie, ograniczony zostanie ruch tranzytowy do/z centrów miast i wsi znajdujących się na trasie. W następstwie będzie to mało przełożenie na zmniejszenie poziomu hałasu na terenach leżących w granicach obecnej drogi krajowej nr 25. Dodatkowo nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, a projektowana droga krajowa nr 25 wykonana zostanie ze wszystkimi niezbędnymi zabezpieczeniami przeciwhałasowymi, więc nie będzie stanowić zagrożenia dla klimatu akustycznego. Wszystkie czynniki oraz najnowsze rozwiązania technologiczne zastosowane przy realizacji przedmiotowej inwestycji będą miały istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu, ochronę zdrowia i życia ludzkiego. Realizacja przedmiotowej inwestycji bezwzględnie wypełnia przesłankę interesu społecznego, gdyż rozbudowa drogi krajowej nr 25 przyczyni się do poprawy płynności ruchu, ograniczenia korków oraz zwiększenia bezpieczeństwa jej użytkowników. Obecny stan infrastruktury może stanowić zagrożenie dla uczestników ruchu drogowego, co wymagać może pilnego podjęcia działań naprawczych. Warto również zaznaczyć, że inwestycja ma znaczenie dla gospodarki narodowej, ponieważ droga krajowa nr 25 jest kluczowym elementem infrastruktury transportowej, wpływającym na rozwój gospodarczy regionu.

W świetle powyższych wyjaśnień warto również zaznaczyć, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 7 marca 2007 r., sygn. akt: IV SA/Wa 2037/06, wskazał że: „pojęcie celu publicznego, oznacza cel dotyczący ogółu ludzi, służący ogółowi, przeznaczony (dostępny) dla wszystkich”. Bezsprzecznie należy zatem uznać, że rozbudowa drogi krajowej, jako działanie o charakterze zarówno lokalnym, ale również regionalnym, a nawet krajowym, a nie jednostkowym, wypełnia znamiona przesłanki innego interesu społecznego, podlegającego ochronie na mocy art. 108 § 1 k.p.a. Należy zwrócić także uwagę

na ugruntowane w tym zakresie orzecznictwo sądowo-administracyjne uznające za działania w interesie społecznym: budowę boiska sportowego (por. orzeczenie WSA w Gliwicach z 26 sierpnia 2011 r., sygn. akt: II SA/G1 81/11), budowę ulicy (por. orzeczenie NSA z 21 czerwca 1999 r., sygn. akt: IV SA 1425/97) czy też sieci elektroenergetycznej, jako inwestycji celu publicznego (por. orzeczenie NSA z 8 marca 2017 r., sygn. akt: I OSK 2418/16). Realizacja rozbudowy drogi krajowej wpisuje się zatem bez wątpienia w katalog działań podejmowanych w interesie społecznym, przedkładanym nad interes indywidualny pojedynczych stron postępowania. W ocenie GDOŚ, przesłanki, w oparciu o które organ pierwszej instancji nałożył na decyzję z 27 maja 2024 r. rygor natychmiastowej wykonalności są jak najbardziej słuszne i uzasadniają zastosowanie dyspozycji art. 108 § 1 k.p.a. w tej sprawie., a zarzuty podniesione w tym zakresie nie zasługują na uwzględnienie.

Ad 3. Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez RDOŚ w Poznaniu art. 10 k.p.a., w związku z pominięciem stanowisk zgłoszonych przez strony postępowania, należy wyjaśnić że zarzut jest nietrafiony. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego wykazała, że organ pierwszej instancji prawidłowo zawiadomił pismem z 1 marca 2024 r., znak: WOO-II.420.73.2022.AON.31, strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie przed wydaniem decyzji, wyznaczając termin 7 dni. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne stanowiska, wobec tego decyzja została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi poszanowania praw stron postępowania.

Ad 4. GDOŚ nie podziela zdania skarżących, że RDOŚ w Poznaniu pominął przy wydawaniu skarżonej decyzji wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa dotyczące zweryfikowania planowanego przebiegu drogi w miejscowości Rychwał oraz nienależycie zbadał treści pism mieszkańców miejscowości Rychwał, w których zawarto wnioski o zweryfikowanie planowanego przebiegu projektowanej drogi przez tę miejscowość. W uzasadnieniu skarżonej decyzji na str. 46-47 organ pierwszej instancji wprost analizuje i przedstawia swoje stanowisko dotyczące powyższych kwestii: „[...] organ może odmówić zgody na realizację przedsięwzięcia w ściśle określonych sytuacjach, tj., jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika: a) brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę i w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wariant wskazany przez organ właściwy do wydania decyzji spośród wariantów analizowanych w raporcie; b) że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000; c) że przedsięwzięcie wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy Prawo wodne, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy. Powyższe sytuacje w przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia nie zachodzą, bowiem z przeprowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia we wskazanym przez wnioskodawcę wariantcie W5. Nie stwierdzono także, aby przedsięwzięcie w wariantcie W5 mogło znacząco negatywnie

oddziaływać na obszary Natura 2000 czy też wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w Prawie wodnym. Regionalny Dyrektor, mając na uwadze zgłoszone uwagi, zwrócił się do wnioskodawcy o rozważenie realizacji przedsięwzięcia w wariantie W1 przebiegu drogi w miejscowości Rychwał (po stronie zachodniej miejscowości). Jednakże wnioskodawca przedstawił argumentację wykluczającą taką możliwość. Jak wyjaśnił, ocena oddziaływania poszczególnych wariantów nie jest prowadzona w odniesieniu do poszczególnych gmin czy fragmentów przebiegu, ale dla całości poszczególnych wariantów w zakresie wielu kryteriów. Z tej analizy wynika konieczność realizacji przedsięwzięcia w wariantie W5.” Wobec powyższego zarzut dotyczący pominięcia wyników postępowania z udziałem społeczeństwa oraz nienależytego zbadania treści pism mieszkańców miejscowości Rychwał przez RDOŚ w Poznaniu dotyczących m.in. weryfikacji planowanego przebiegu drogi, GDOŚ uznaje za niesłuszny.

Przed wydaniem niniejszej decyzji, GDOŚ zgodnie z art. 10 § 1 k.p.a. umożliwił stronom wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W odpowiedzi na przedłożone stanowiska stron postępowania, GDOŚ odpowiada, że:

- 1) dokładnej analizie podlegały wszelkie zebrane materiały dowodowe (w tym dotyczące wschodniej części miejscowości Rychwał), nie stwierdzono uchybień w zakresie negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które mogłoby uzasadnić uchylenie w całości decyzji organu pierwszej instancji. Pełna treść uzasadnienia niniejszej decyzji wyjaśnia, które elementy decyzji RDOŚ w Poznaniu z 27 maja 2024 r. uległy zmianom na etapie odwoławczym. Natomiast analiza GDOŚ, mająca odzwierciedlenie w niniejszej decyzji w zakresie: II. oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne oraz wody powierzchniowe i podziemne, w tym jednolite części wód i wyznaczone dla nich cele środowiskowe, III. oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary Natura 2000, chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów oraz krajobraz, IV. oddziaływania w zakresie emisji hałasu, gazów i pyłów do powietrza oraz drgań dynamicznych, nie wykazała „nieodwracalnych i trudnych do naprawienia szkód wyrządzonych przyrodzie oraz społeczności lokalnej”;
- 2) kwestia natężenia ruchu na planowanym odcinku dk 25 została przeanalizowana w punkcie IV uzasadnienia niniejszej decyzji - oddziaływania w zakresie emisji hałasu, gazów i pyłów do powietrza oraz drgań dynamicznych i GDOŚ uznaje wnioski tam zawarte za wystarczające;
- 3) wpływ utrzymania w obrocie prawnym decyzji RDOŚ w Poznaniu z 27 maja 2024 r. na oddalenie terminu realizacji inwestycji „Struga Zarzevska” wykracza poza zakres analizy przedmiotowej sprawy. Zgodnie z art. 73 ust. 1 u.o.o.ś. postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji

przedsięwzięcia, w analizowane sprawie na wniosek GDDKiA i organ prowadzący postępowanie jest związany zakresem tego wniosku. W toku postępowania organ ocenia wpływ inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, zapewniając dotrzymanie standardów jakości środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami. Organ wydający decyzję środowiskową dla konkretnej inwestycji nie może w żaden sposób ingerować w postępowania dotyczące innych przedsięwzięć i uzależniać ich realizacji od siebie nawzajem. Natomiast jeśli chodzi o kwestie przyrodnicze, pełna analiza GDOŚ w tym zakresie została przeprowadzona w rozdziale III niniejszej decyzji.

- 4) w piśmie z 16 lutego 2024 r. inwestor odniósł się do kwestii zmiany przebiegu planowanej drogi wskazując, że „Zmiana wariantu w gminie Rychwał była niejednokrotnie przedmiotem dyskusji, głównie z uwagi na wpływające protesty mieszkańców, zarówno części wschodniej, jak i zachodniej istniejącej drogi krajowej nr 25. Preferowany wariant 5 został wyłoniony na podstawie przeprowadzonej pełnej analizy wielokryterialnej i zatwierdzony podczas posiedzenia KOPI, bez sprzeciwów władz samorządowych. Dodać należy, że analizowany cały odcinek Konin-Kokanin, uwzględniając przebiegi w poszczególnych sąsiednich gminach i ich racjonalne połączenie. Dowodem prób wskazania najlepszego przebiegu było dwukrotne wyłonienie wariantu wynikowego, najpierw nr 4, a następnie nr 5, które za każdym razem na terenie gminy Rychwał wykorzystywały przebieg wariantu 3. W odniesieniu do odcinka na terenie gminy Rychwał można stwierdzić, że zmiana przebiegu na wariant 1 spowodowałaby znacznie więcej wyburzeń i skutkowałaby potencjalnym protestem kolejnych osób, mieszkańców części zachodniej. Przebieg rozbudowy drogi krajowej nr 25 od 2017 roku budzi duże zainteresowanie mieszkańców gminy Rychwał, których zdania się mocno podzielone. Co więcej, pod kątem funkcjonalno-ruchowym, przebieg według wariantu 5 na terenie gminy Rychwał umożliwia wykonanie węzła drogowego na przecięciu z istniejącą drogą krajową nr 25 i wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miejscowości. Wariant 1 przebiega wzdłuż istniejącej drogi krajowej, a węzeł zlokalizowany na przecięciu z istniejącą drogą wojewódzką spowoduje dodatkowy ruch tranzytowy w centrum.” Natomiast jeśli chodzi o spadek cen nieruchomości i gruntów, które są w strefie planowanej inwestycji, GDOŚ wskazuje, że kwestia ta pozostaje poza związkiem z niniejszym postępowaniem. W tym zakresie organ drugiej instancji wyjaśnia, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z 14 marca 2013 r., sygn. akt: C-420/11, art. 3 dyrektywy Rady 85/337 z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, zmienionej dyrektywą Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. i dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia

26 maja 2003 r., należy interpretować w ten sposób, iż przewidziana w tym przepisie ocena oddziaływania na środowisko nie obejmuje oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na wartość dóbr materialnych (por. wyroki: WSA w Warszawie z 15 lipca 2020 r., sygn. akt: IV SA/Wa 2902/19, NSA z 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt: II OSK 1236/18).

- 5) treść przedłożonej kopii pisma GDDKiA z 15 stycznia 2018 r. wskazuje na prowadzone wstępne konsultacje społeczne dla rozbudowy drogi krajowej nr 25 na odcinku Ostrów Wielkopolski – Kalisz – Kokanin. Organ środowiskowy wydając decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach związany jest treścią wniosku, w tym przypadku wniosku GDDKiA z 15 lutego 2022 r., i to na podstawie dołączonego do niego raportu oraz jego uzupełnień prowadzi postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla wnioskowanego przedsięwzięcia. Odnosząc się do pisma, które jak wskazują strony „przepadło w Warszawie”, GDOŚ zaznacza, że nie posiada informacji dotyczących wspomnianego pisma i nie ma możliwości odniesienia się do tych uwag;
- 6) zgłaszający uwagi wskazali, że w raporcie zawarte są niespójności i wzajemne wykluczenia w zakresach VII.14, VII.14.2, II.3.16 raportu, natomiast nie wskazał dokładnie jakie to są nieprawidłowości. Zarówno organ pierwszej instancji, jak i organ odwoławczy przeanalizowały całość zgromadzonej w sprawie dokumentacji z poszanowaniem zasad wynikających z art. 77 § 1 k.p.a. Na skutek przeprowadzonej analizy, m.in. raportu w toku postępowania drugoinstancyjnego GDOŚ nie znalazł w nim niespójności i wzajemnych wykluczeń, które uzasadniałyby uznanie tego dokumentu za wadliwy i niemogący stanowić podstawy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej drogi.
- 7) ciężko odnieść się do kwestii wyludnienia miejscowości Rychwał, ponieważ organ odwoławczy nie posiada wiedzy specjalistycznej w tym zakresie, a przedstawione informacje są jedynie dywagacjami, które nie mają żadnego oparcia w postaci badań modelowych dotyczących kwestii wyludniania obszaru, o którym mowa;
- 8) zgodzić się należy z faktem, że organ odwoławczy wezwał inwestora pismem z 25 października 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚIII.420.17.2024.MRO.8 tylko o kwestie przyrodnicze. Natomiast fakt ten nie oznacza, że organ odwoławczy pominął wpływ oddziaływań analizowanych wariantów projektowanej drogi na ludzi oraz dobra materialne. GDOŚ uznał, że dokumentacja zgromadzona na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego (raport oraz jego uzupełnienia), jest wystarczająca, aby w sposób właściwy dokonać analizy wpływu planowanego przedsięwzięcia na ludność, w tym zdrowie, warunki życia ludzi i dobra materialne.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umorzyć postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części. Uchylenie decyzji w oparciu o art. 138 § 1 pkt 2 *ab initio* k.p.a. będzie miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie merytoryczne organu odwoławczego jest niezgodne z rozstrzygnięciem organu pierwszej instancji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję i orzekając co do istoty sprawy, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu pierwszej instancji jest w tym zakresie nieprawidłowe z uwagi na niezgodność z przepisami prawa lub z punktu widzenia celowości podjętego rozstrzygnięcia. Z sytuacją taką mamy do czynienia w odniesieniu do punktów: I.2.1, I.2.2, I.2.5, I.2.18, I.2.19, I.2.31, I.2.35, I.2.37, I.2.38, I.3.8, I.3.13, I.3.14 lit. e, I.3.16, I.3.20, II, III.4, III.9, III.10, III.12 decyzji RDOŚ w Poznaniu z 27 maja 2024 r.. Przywołana część decyzji została wydana z naruszeniem art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a. w związku z art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b, bowiem nie wskazywały one w sposób wyczerpujący wszystkich istotnych warunków korzystania ze środowiska. Reformując decyzję w powyższej części GDOŚ doprecyzował warunki dotyczące: przejść dla zwierząt, wycinki drzew, zapewnienia nadzoru specjalistów, ochrony płazów, wymogu wykonania płotków herpetologicznych, monitoringu obecności zwierząt na placu budowy, ochrony akustycznej, natężenia światła, budek lęgowych dla ptaków, minimalizacji emisji pyłów do środowiska oraz ochrony jednolitych części wód przed przedostaniem się szkodliwych substancji wykorzystywanych lub wytworzonych podczas realizacji inwestycji, zakresu ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Natomiast uchylenie decyzji i umorzenie postępowania pierwszej instancji – art. 138 § 1 pkt 2 *in fine* k.p.a. może mieć miejsce w sytuacji, gdy postępowanie to było bezprzedmiotowe. Z sytuacją taką mamy do czynienia w odniesieniu do punktów: I.2.7, I.2.8, I.2.12 skarżonej decyzji.

Zgodnie natomiast z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie organu odwoławczego jest zgodne z rozstrzygnięciem organu pierwszej instancji zawartym w zaskarżonej decyzji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu pierwszej instancji jest prawidłowe, zarówno co do zgodności z prawem, jak i co do istoty. W ocenie GDOŚ w pozostałej części zaskarżona decyzja jest prawidłowa i nie narusza przepisów prawa w stopniu uzasadniającym jej uchylenie (punkt 23 sentencji niniejszej decyzji).

Wobec powyższego GDOŚ orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie

- niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję, zgodnie z art. 50 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), dalej p.p.s.a., służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie;
- zgodnie z art. 54 § 1 oraz art. 53 § 1 p.p.s.a. skargę wnosi się za pośrednictwem GDOŚ w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu decyzji;
- skarżący, zgodnie z art. 230 p.p.s.a. w związku z § 2 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł. Skarżący, co wynika z art. 239 p.p.s.a., może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;
- skarżącemu, zgodnie z art. 243 p.p.s.a., może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

PIOTR OTAWSKI
 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
 / – podpisano cyfrowo – /

Otrzymują:

1. Wojciech Furmaniak – pełnomocnik Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (ePUAP),
2. [REDACTED] – pełnomocnik [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
 [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
3. [REDACTED] – pełnomocnik [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
 [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
4. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot (ePUAP),
5. pozostałe strony postępowania zgodnie z art.49 § 1 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 u.o.o.ś. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm. w brzmieniu na dzień złożenia wniosku) i art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1890).

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu